



Raport o stanie gminy za rok 2024

Maj 2025
Gmina Bardo

Raport o stanie Gminy Bardo opracowano w związku z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i Gminy Bardo w roku 2024, zebrane informacje koncentrują się w szczególności w zakresie realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej w Bardzie.

Niniejszy raport umożliwia poznanie wyznaczonych kierunków działania i celów, a także osiągniętych rezultatów i uzyskanych efektów.

Celem przygotowania Raportu jest uzyskanie wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Bardo. Zgromadzone zostały w nim dane o aspektach społecznych i finansowych funkcjonowania Gminy w roku 2024.

Raport stanowi źródło wiedzy o działalności Gminy za rok ubiegły. Informacje zawarte w Raporcie posłużą mieszkańcom Gminy do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania Gminy, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości Gminy.

Drodzy Mieszkańcy!

Rok 2024 to był czas pełen wyzwań, ciężkiej pracy, ale też konkretnych efektów, które wspólnie udało nam się osiągnąć. To był rok, w którym pokazaliśmy, jak silna jest nasza wspólnota, jak ważna jest solidarność i jak wiele możemy zdziałać, gdy działamy razem.

♦ Pomoc dla poszkodowanych w powodzi

Największym wyzwaniem była bez wątpienia powódź, która dotknęła część naszych mieszkańców. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu osób oraz wsparciu rządowemu i instytucjonalnemu, udało się wdrożyć program pomocy oraz rozpocząć przygotowania do budowy nowych domów dla rodzin, które straciły swoje dachy nad głową.

♦ Inwestycje i rozwój infrastruktury

W mijającym roku kontynuowaliśmy modernizację dróg gminnych, poprawialiśmy bezpieczeństwo (m.in. nowe oświetlenie uliczne). Dzięki skutecznemu sięganiu po środki zewnętrzne, wiele z tych zadań udało się zrealizować bez nadmiernego obciążania budżetu.

♦ Edukacja i kultura

Zrealizowaliśmy projekty wspierające edukację, w tym doposażenie szkół, warsztaty dla dzieci i młodzieży oraz wydarzenia kulturalne, które znów przyciągnęły wielu mieszkańców i turystów. Bardo tętniło życiem – zarówno podczas festynów lokalnych, jak i wydarzeń historycznych czy sportowych.

♦ Zielona Gmina

Postawiliśmy również na działania proekologiczne – rozwój zieleni miejskiej, nowe nasadzenia, działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska, a także przygotowania do projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii.

♦ Wspólnota i dialog

W 2024 roku stawialiśmy na otwartość, konsultacje społeczne i dialog. Cieszę się, że tak wielu z Państwa angażuje się w sprawy gminy – to daje energię do działania i pozwala lepiej odpowiadać na potrzeby mieszkańców.

Dziękuję wszystkim, którzy współtworzyli ten rok – pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. KEN w Bardzie z Filią w Przyłęku, Centrum Kultury i Biblioteka, Ośrodka Pomocy Społecznej, radnym, sołtysom, jednostkom OSP, organizacjom pozarządowym i każdemu z Państwa.

Przed nami kolejne wyzwania, ale też szanse, które – wierzę – dobrze wykorzystamy!



Marta Płaninśka

Spis treści

I.	Informacje ogólne	5
1.	Ogólna charakterystyka gminy Bardo	5
2.	Demografia	5
II.	Kierowanie i zarządzanie gminą.....	8
1.	Burmistrz Miasta i Gminy Bardo.....	8
2.	Rada Miejska w Bardzie.....	9
III.	Finanse Gminy Bardo.....	12
1.	Budżet Gminy	12
2.	Wieloletnia Prognoza Finansowa	12
3.	Zadania realizowane z udziałem środków zewnętrznych.....	14
IV.	Realizacja Programów, Polityk i Strategii	15
1.	Strategia Rozwoju Gminy Bardo.....	15
2.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bardo	15
3.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	15
4.	Program współpracy Gminy Bardo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	17
V.	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Bardzie.....	20
1.	VIII Kadencja Rady Miejskiej.....	20
2.	IX Kadencja Rady Miejskiej	20
VI.	Środowisko i ekologia.....	21
1.	Gospodarka odpadami komunalnymi	21
2.	Gospodarka nieczystościami ciekłymi	23
VII.	Infrastruktura drogowa i techniczna	24
1.	Infrastruktura drogowa	24
2.	Realizacja inwestycji	24
3.	Melioracje wodne.....	33
4.	Modernizacja dróg wewnętrznych	33
5.	Grunty i nieruchomości	33
VIII.	Gospodarka nieruchomościami i planowanie przestrzenne	34
1.	Planowanie przestrzenne	34
2.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna.....	34
3.	Działalność gospodarcza.....	39
IX.	Oświata.....	40
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Komisji Edukacji Narodowej w Bardzie z Filią w Przytęku.....	40
X.	Opieka społeczna	44
XI.	Kultura	51
XII.	Sołectwa	53
1.	Fundusz sołecki	53
XIII.	Wrzesień 2024 – powódź	55

1.	Bilans strat.....	55
2.	Wsparcie samorządów	59
3.	Odbudowa.....	61
Podsumowanie.....		64

I. Informacje ogólne

1. Ogólna charakterystyka gminy Bardo

Gmina Bardo jest gminą miejsko- wiejską, leży w województwie dolnośląskim, stanowi część powiatu ząbkowickiego i graniczy z powiatem kłodzkim. Gmina leży w Górach Bardzkich (najwyższy szczyt 756 m n.p.m.) nad rzeką Nysą Kłodzką.

Gmina ma obszar **73,41 km²** i zamieszkuje ją zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2024 r. **4 816** mieszkańców.

W skład gminy wchodzi następujące sołectwa: **Brzeźnica, Dębowina, Dzbanów, Grochowa, Janowiec, Laskówka, Opolnica, Potworów i Przyłęk.**

W jej granicach leżą dwa rezerваты przyrody: rezerwat **Cisowa Góra** oraz **Cisy**. Z uwagi na licznie występujące w gminie zabytki architektury, szczególnie w samym Bardzie, określana jest gminą, która w głównej mierze czerpie dochody z turystyki i rolnictwa. Na jej obszarze występują nieliczne zakłady produkcyjne.

Turystyka odgrywa w gminie ważną rolę, ponieważ oprócz zabytków architektonicznych, posiada także liczne szlaki górskie: piesze i rowerowe. Jej atrakcyjność wiąże się także z faktem, że do Barda licznie przybywają pielgrzymi z całego kraju, którzy chcą zobaczyć najstarszą figurę **Matki Bożej** w Polsce. Figura znajduje się w Bardzie w **Bazylice Mniejszej**.

Gmina Bardo kontuuje umowy partnerskie z następującymi gminami: **Týn nad Vltavou, Czeska Skalice, Keda, Tarnowo Podgórne.**

2. Demografia

Liczba stałych i czasowych mieszkańców Gminy Bardo wg stanu na dzień **31 grudnia 2024 r.** na podstawie prowadzonego przez Gminę Bardo rejestru mieszkańców kształtowała się następująco:

Miejscowość	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy
BARDO	2 277	54
BRZEŹNICA	536	2
DĘBOWINA	106	2
DZBANÓW	203	5
GROCHOWA	258	2
JANOWIEC	117	1
LASKÓWKA	128	3
OPOLNICA	369	9
POTWORÓW	228	4

PRZYŁĘK	594	10
RAZEM	4 816	92

Urodzenia w Gminie Bardo – wg stanu na 31 grudnia 2024 r.

Rok	Chłopcy	Dziewczyny	OGÓŁEM
2024	15	9	24

Ilość zarejestrowanych urodzeń: ilość nowourodzonych dzieci zamieszkałych w Gminie Bardo - **24** w tym 2 zarejestrowane jako transkrypcja:

- ogółem: **24**, w tym:
 - dziewczynki: **9**;
 - chłopcy: **15**;
- w tym urodzenia zagraniczne:
 - dziewczynki: **1**;
 - chłopcy: **1**

Imiona, które rodzice nadawali swoim urodzonym dzieciom:

- najpopularniejsze imię męskie – **Szymon**;
- najpopularniejsze imię żeńskie – **Maria**;
- imiona niespotykane lub oryginalne – **Gracjan, Tymon**

Ilość zarejestrowanych zgonów: **57**, w tym:

- liczba zmarłych kobiet: **26**;
- liczba zmarłych mężczyzn: **31**;
- **39** zgony z terenu Gminy Bardo;
- **18** zgonów spoza terenu Gminy Bardo,
(osoby zmarłe nie były zameldowane na terenie Gminy Bardo)

Ilość zarejestrowanych małżeństw: **11**, w tym:

- śluby konkordatowe: **5** (zawierane na terenie Gminy Bardo);
- śluby cywilne: **6** (zawierane w USC Bardo)

Liczba par odznaczona medalami za długoletnie pożycie małżeńskie: **21**

Ilość zarejestrowanych rozwodów: **4**

Liczba osób, które uzyskały pełnoletność: **60**

Liczba mieszkańców gminy:

- zameldowanych na pobyt stały: **4 816**
- zameldowanych na pobyt czasowy: **92**

Liczba kobiet w wieku produkcyjnym: **1 333**

Liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym: **1 552**

Liczba osób, które zgłosiły wyjazd za granicę: **0**

Podstawowe czynności wykonane przez Urząd Stanu Cywilnego w Bardzie w roku 2024

Lp.	Zadanie	Liczba zadań wykonanych przez organ w 2024 roku
1	Sporządzanie aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgony) – tryb zwykły i tryb szczególny	50
2	Czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego nie-skutkujące sporządzeniem aktu stanu cywilnego	45
3	Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (skrótowych, pełnych, na drukach wielojęzycznych)	518
4	Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	5
5	Sporządzanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego	108
6	Zamieszczanie przypisków w aktach stanu cywilnego	315
7	Migracja aktów do Rejestru Stanu Cywilnego	179
8	Usuwanie niezgodności	153
9	Wydawanie dowodów osobistych	400
10	Nadawanie numerów PESEL dla obywateli Ukraińskich w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie	19
łącznie		1 792

II. Kierowanie i zarządzanie gminą

1. Burmistrz Miasta i Gminy Bardo

Organem wykonawczym Gminy do 04.2024 r. był Burmistrz – **Krzysztof Żegański**, który piastował ten urząd od 2006 r.



Fot. 1 Ustępujący Burmistrz Krzysztof Żegański składa gratulacje zwyciężczyni w wyborach samorządowych – Marcie Ptasieńskiej - nowej Burmistrz Miasta i Gminy Bardo

Organem wykonawczym Gminy od 04.2024 r. jest Burmistrz – **Marta Ptasieńska**, która pobjęła urząd w wyniku wygranej w wyborach samorządowych. Uroczyste ślubowanie miało miejsce w dniu **06.05.2024 r.**



Fot. 2 I sesja Rady Miejskiej w Bardzie IX kadencji, podczas której ślubowanie złożyli radni Rady Miejskiej w Bardzie oraz nowo wybrana Burmistrz Miasta i Gminy Bardo Marta Ptasińska

Burmistrz wykonuje uchwały Rady Miejskiej i zadania gminy określone przepisami prawa. Zadania i uprawnienia Burmistrza określa ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 roku. Do zadań Burmistrza w szczególności należy:

1. przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
2. określanie sposobu wykonywania uchwał;
3. gospodarowanie mieniem komunalnym;
4. wykonywanie budżetu;
5. zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Burmistrz kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Swoje zadania wykonuje przy pomocy urzędu gminy, którego jest kierownikiem. Zarządzenia Burmistrza określają sprawy dotyczące organizacji i funkcjonowania urzędu oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także inne sprawy z zakresu tzw. kierownictwa wewnętrznego. Forma ta wynika z uprawnień Burmistrza jako kierownika urzędu wykonującego obowiązki zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Ponadto w formie zarządzenia, Burmistrz jako organ gminy określa sprawy dotyczące realizacji zadań gminy.

Informacje o funkcjonowaniu urzędu w Bardzie można znaleźć na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <https://bip.gmbardo.finn.pl/>

2. Rada Miejska w Bardzie

Rada Miejska obradowała poprzez swoje komisje:

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Bardzie, w 2024 r. nie odbyła posiedzenia.

Skład Komisji:

1. **Edwin Szylak** - Przewodniczący Komisji;
2. **Ilona Golec** – Wiceprzewodniczący;
3. **Karolina Bieruta**;

4. **Anetta Kwiatkowska;**
5. **Paweł Kuryłoński;**
6. **Monika Chmarek.**

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Bardzie w roku 2024 odbyła 1 posiedzenie.

Skład Komisji:

1. **Marcin Podkówka** - Przewodniczący Komisji;
2. **Anna Orzechowska** – Wiceprzewodniczący;
3. **Edyta Bączkowska;**
4. **Arleta Tomaszewska.**

Komisja Oświaty, Kultury, Spraw Społecznych i Środowiska Rady Miejskiej w Bardzie w roku 2024 odbyła 2 posiedzenia.

Skład komisji:

1. **Józef Koszałka** - Przewodniczący Komisji;
2. **Monika Chmarek** – Wiceprzewodniczący;
3. **Joanna Wierusińska**;
4. **Anetta Kwiatkowska**;
5. **Paweł Kuryłoński**;
6. **Arleta Tomaszewska**;
7. **Robert Herdy**.

Komisja Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa Rady Miejskiej w roku 2024 odbyła 1 posiedzenie.

Skład komisji:

1. **Ilona Golec** - Przewodniczący Komisji;
2. **Edwin Szylak** – Wiceprzewodniczący;
3. **Joanna Wierusińska**;
4. **Karolina Bieruta**;
5. **Edyta Bączkowska**;
6. **Anna Orzechowska**;
7. **Marcin Kostrzewa**;
8. **Marcin Podkówka**;
9. **Józef Koszałka**.

Ponadto odbyło się **9** Wspólnych Posiedzeń Komisji Stałych Rady Miejskiej w Bardzie (w tym **2** komisje Rady Miejskiej **VIII kadencji** oraz **7** Rady Miejskiej **IX kadencji**).

O zwołaniu i porządku obrad sesji i komisji można przeczytać w *Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bardo* (BIP).

Poza stałymi punktami obrad i tematami poświęconymi ważnym problemom społecznym i gospodarczym, omawiano również sprawy finansowe i inwestycyjne gminy.

Imienne głosowania radnych podczas sesji odbywają się przy pomocy urządzeń elektronicznych (każdemu Radnemu użyczono tablet wyposażony w aplikację *eSesja*) rejestrujących ich wynik.

Radni mają stały dostęp zarówno do publikowanych w aplikacji *eSesja* materiałów składanych pod obrady bieżące jak i archiwalne. Przebieg każdego z posiedzeń sesji jest rejestrowany.

III. Finanse Gminy Bardo

1. Budżet Gminy

Planowany budżet Gminy Bardo na rok 2024 po zmianach na dzień 31.12.2024 wynosi:

▪ Dochody	65 594 828,33 zł
▪ Wydatki	70 518 205,38 zł
▪ planowany deficyt	-4 923 377,05 zł
▪ planowane przychody	5 796 845,05 zł
▪ planowane rozchody	873 468,00 zł
▪ różnica pomiędzy przychodami a rozchodami	4 923 377,05 zł

Wykonanie budżetu Gminy Bardo za 2024 r. przedstawia się następująco:

Dochody **82 447 735,80 zł**

Wydatki **60 815 011,89 zł**

Budżet Gminy za 2024 r. zamknął się nadwyżką w wysokości **21 632 723,91 zł**

Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wyniosła **23 900 117,12 zł**.

Dochody budżetowe zrealizowano w kwocie **82 447 735,80 zł** (tj. 126 % rocznego planu), w tym dochody bieżące **74 912 323,75 zł** (134,51 %), majątkowe w 76,09 % tj. **7 535 412,05 zł** na planowane **9 903 576,73 zł**.

Wydatki budżetowe wykonano w kwocie **60 815 011,89 zł** tj. 86,24 % rocznego planu. Wydatki bieżące stanowią kwotę **51 012 206,63 zł** (91,97 %) zaś majątkowe **9 802 805,26 zł** (65,13%).

2. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa określona została na lata 2024-2043, tj. na okres spłaty zaciągniętych zobowiązań. Prognoza Finansowa na 2024 rok jest wtórnym odzwierciedleniem zapisów zawartych w uchwale budżetowej na rok 2024.

Opracowując prognozę na lata 2024 – 2043 kierowano się wykonaniem dochodów i wydatków Gminy w latach poprzednich, jak też uwzględniono przewidywane wykonanie za 2024 rok oraz uwzględniono wielkości z projektu uchwały budżetowej na rok 2023.

Informacja o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2024 r.

Nazwa i cel	Realizacja od	Realizacja do	Limit 2024	Wykonanie wy- datków	% wyko- nania
Tradycyjny rok na pograniczu Kłodzkim-Wza- jemne poznanie tradycji na czesko-polskim po- graniczu	2024	2025	56.439,88	26 289,88	46,58
W zdrowym ciele, zdrowy duch-aktywne pograni- cze- Nawiązanie i cementowanie relacji i więzi pomiędzy mieszkańcami i instytucjami polsko- czeski	2024	2025	13.500,00	13 200,00	97,78
Przedszkole marzeń- Modernizacja i doposażenie przedszkola w ZSP im. KEN w Bardzie	2024	2026	541.538,33	99 562,91	18,39
Przedszkole marzeń- Modernizacja i doposażenie przedszkola w ZSP im. KEN w Bardzie	2024	2026	0,00	0,00	0,00
Na rowerze śladami piernika - Rozwój produktu turystycznego zwiększającego atrakcyjność Gminy Bardo	2020	2025	18 000,00	13 306,52	73,93
Opracowanie planu ogólnego gminy	2024	2025	0,00	0,00	0,00
Miejscowe plany zagospodarowania oraz zmiany jednostkowe tych planów- określenie przeznacze- nia warunków zabudowy i zagospodarowania gruntów	2024	2025	20 910,00	0,00	0,00
Modernizacja ul. Krakowskiej w Bardzie - Po- prawa życia mieszkańców	2016	2025	0,00	0,00	0,0
Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie - Po- prawa rolniczych zdolności produkcyjnych gleb oraz ochrona przed powodzią	2009	2024	41 395,69	41 367,45	99,93
Modernizacja drogi gminnej nr 118784D w Dębo- winie-Poprawa życia mieszkańców	2021	2025	0,00	0,00	0,0
Budowa Centrum Turystyki Rowerowej- Zwięk- szenie ilości i jakości miejsc rekreacyjnych	2022	2026	5 774 750,46	1 948 513,22	33,74
Poprawa brd na DK* w m. Bardo-Poprawa bez- pieczeństwa mieszkańców Gminy Bardo oraz użytkowników dróg publicznych	2022	2025	100 000,00	0,00	0,00
Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Ząbkowickiego na zadanie inwestycyjne pn. Prze- budowa drogi powiatowej nr 3158D od miejsco- wości Braszowice do ronda w Brzeźnicy- etap I, od km 11+207 do km 12+027- Poprawa jakości życia mieszkańców	2023	2024	424 820,60	424 820,60	100,00
Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży w Bardzie przy ul. 1-go Maja- zwiększenie ilości i jakości miejsc rekreacji dla mieszkańców	2023	2025	1 687 532,64	1 422 386,62	84,29
Przebudowa drogi gminnej nr 118788D w Opol- nicy- Poprawa życia mieszkańców	2021	2025	0,00	0,00	0,00
Przebudowa drogi gminnej nr 118787D w Opol- nicy	2024	2025	0,00	0,00	0,00

Modernizacja dachu kościoła parafialnego pw. Św. Mikołaja w Brzeźnicy, Brzeźnica 43, 57-256 Bardo	2024	2025	0,00	0,00	0,00
Konserwacja ołtarza Ukrzyżowania z północnego ramienia transeptu Bazyliki mniejszej kościoła sanktuaryjnego i parafialnego pw. Nawiedzenia NMP w Bardzie	2024	2025	0,00	0,00	0,00
Kontynuacja prac konserwatorskich przy wejściu głównym do kościoła Bazyliki mniejszej kościoła sanktuaryjnego i parafialnego pw. Nawiedzenia NMP w Bardzie	2024	2025	0,00	0,00	0,00
Przebudowa obiektów dawnego klasztoru wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby usługowe, 57-256 Bardo, ul. Krakowska 31a	2024	2025	0,00	0,00	0,00

3. Zadania realizowane z udziałem środków zewnętrznych

W 2024 r. realizowano następujące zadania z udziałem środków zewnętrznych:

- Bardzki Rowerowy Park Umiejętności;
- Budowa Centrum Turystyki Rowerowej;
- Rozwój e-usługi gwarancją nowoczesności Gminy Bardo;
- Przedszkole marzeń w Gminie Bardo;
- W zdrowym ciele, zdrowy duch;
- Tradycyjny rok na pograniczu Kłodzkim;
- Podróże z klasą;
- Doposażenie magazynu sztabu zarządzania kryzysowego;
- Odbudowa budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. KEN w Bardzie z filią w Przyłęku, przy ul. Polnej w Bardzie;
- Modernizacja oczyszczalni ścieków;
- Odbudowa Centrum Kultury i Biblioteka;
- Modernizacja Sali wielofunkcyjnej Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie wraz z pomieszczeniami pomocniczymi;
- Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej przy ul. 1 Maja w Bardzie;
- Budowa placu zabaw przy ul. Jagiellońskiej;
- Odbudowa infrastruktury Klubu Sportowego Unia Bardo;
- Modernizacja (odbudowa) przyszkolnego placu zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. KEN w Bardzie z filią w Przyłęku, ul. Polna w Bardzie.

IV. Realizacja Programów, Polityk i Strategii

1. Strategia Rozwoju Gminy Bardo

W Gminie Bardo w 2024 r. nie obowiązywała już strategia rozwoju (poprzednia została przyjęta na lata 2016-2022). W roku 2025 planowane są działania w celu opracowania nowej strategii obowiązującej w kolejnych latach w ramach nowej perspektywy finansowej.

2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bardo

W 2024 r. w Gminie obowiązywał programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który został uchwalony przez Radę Miejską w dniu **6 czerwca 2024 r.** *w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bardo.*

Program uwzględniał wysokości oraz sposoby wydatkowania środków finansowych, przeznaczonych na jego realizację. Swoim zakresem obejmował:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt – **3 psy**;
- usypianie ślepych miotów;
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich:
Gospodarstwo rolne Brzeźnica 81 Pana Janusza Gurdak;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – **3 psy**;
- zmniejszenie populacji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają:
 - kastracja – **10 szt.**;
 - sterylizacja – **25 szt.**

3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

W Gminie Bardo w 2024 roku realizowany był *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*, podjęty uchwałą Rady Miejskiej w Bardzie. Realizatorem Programu jest Burmistrz Miasta i Gminy Bardo przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

Główne zadania programu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych (podejmowanie działań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do osób uzależnionych celem zmotywowania ich do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, informowanie o możliwościach oraz sposobach terapii oraz instytucjach

i stowarzyszeniach, w których możliwa jest specjalistyczna pomoc i wsparcie, ścisła współpraca z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie, współpraca z sądem, prokuraturą, instytucjami ochrony zdrowia oraz ośrodkami leczenia uzależnień, działania ułatwiające osobom uzależnionym korzystanie z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, wspomaganie działalności instytucji służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, dofinansowanie zadań związanych z uczestnictwem osób uzależnionych w dziennej terapii profilaktycznej, prowadzenie rozmów motywacyjnych i kierowanie osób uzależnionych na badania w przedmiocie uzależnienia, rozpowszechnianie informacji za pomocą ulotek, broszur, plakatów dotyczących alkoholizmu i narkomanii).

- Udzielanie rodzicom, w których występuje problem alkoholowy i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego). Wdrożenie procedury interwencji w sprawach przemocy domowej. Wskazanie instytucji i organizacji mogących udzielić kompetentnej pomocy w zdiagnozowaniu uzależnienia i w terapii. Podejmowanie działań informacyjnych wśród rodziców. Współpraca z właściwymi organami, w szczególności z Policją, w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu publicznym przed osobami znajdującymi się w stanie nietrzeźwości, które swym zachowaniem zagrażają życiu i zdrowiu osób.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży (przede wszystkim wspieranie programów profilaktycznych zintegrowanych z działalnością sportowo-rekreacyjno-turystyczną na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, wspieranie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych i zajęć służących zagospodarowaniu wolnego czasu poprzez rozwój zainteresowań i uzdolnień własnych, organizacja i wspieranie inicjatyw promujących zdrowy styl życia, wolny od uzależnień w tym imprez kulturalnych, artystycznych, sportowych, konkursów, koncertów itp., współdziałanie z organami Policji na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, organizacja spotkań z przedstawicielami organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, organizacja kampanii profilaktycznych dla społeczności lokalnej w czasie sportowo-rekreacyjnych imprez plenerowych).
- Przeciwdziałanie narkomanii – kampania informacyjna i edukacyjna w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów narkomanii.
- Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu i zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym (stosowanie obowiązującej uchwały dotyczącej ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Bardo, przeprowadzanie kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia).
- Nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Realizacja zadań ujętych w w/w programie wychodziła naprzeciw najbardziej istotnym problemom lokalnej społeczności w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków odurzających. Cele zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez realizację w/w zadań zostały osiągnięte w 2024 roku.

W/g stanu na dzień **01.01.2024** r. na terenie Gminy Bardo funkcjonowało **26** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- **14** punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:
 - 9 punktów na terenie Barda;
 - 5 punktów na terenie sołectw;
- **12** punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:
 - 8 punktów na terenie Barda;
 - 4 punkty na terenie sołectw.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży posiadały zezwolenia na sprzedaż niżej podanych rodzajów napojów alkoholowych:

- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) – 1 pkt;
- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) oraz napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B) – 0 pkt;
- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) oraz napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu (C) – 2 pkt;
- napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A), napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B) oraz napoje alkoholowe powyżej 18% alkoholu (C) – 11 pkt.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży posiadały zezwolenia na sprzedaż niżej podanych rodzajów napojów alkoholowych:

- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) – 9 pkt;
- napoje zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A), napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B) oraz napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu (C) – 2 pkt.

W/g stanu na dzień **31.12.2024** r. na terenie Gminy Bardo funkcjonowało **22** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- **11** punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:
 - 7 punktów na terenie Barda;
 - 4 punktów na terenie sołectw;
- **12** punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:
 - 8 punktów na terenie Barda;
 - 4 punkty na terenie sołectw.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży posiadały zezwolenia na sprzedaż niżej podanych rodzajów napojów alkoholowych:

- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) – 1 pkt;
- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) oraz napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B) – 0 pkt;
- wyłącznie napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A) oraz napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu (C) – 2 pkt;
- napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu i piwo (A), napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B) oraz napoje alkoholowe powyżej 18% alkoholu (C) – 12 pkt.

4. Program współpracy Gminy Bardo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024

Program współpracy Gminy Bardo z organizacjami pożytku publicznego został przyjęty uchwałą nr **XLI/298/2022** Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 8 grudnia 2022 r.

Celem przyjętego programu było:

1. zwiększenie efektywności działań w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb społecznych dzięki wspólnej ich realizacji;

2. uzupełnienie tych obszarów działań Gminy, które nie są realizowane przez gminne jednostki organizacyjne;
3. pobudzanie aktywności w życiu społecznym;
4. poprawa współpracy międzysektorowej pomiędzy sektorem pozarządowym a administracją samorządową;
5. promocja organizacji pozarządowych i wspieranie ich inicjatyw.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami opierała się na poniższych zasadach:

1. pomocniczości – dążenie do poszerzania zakresu zadań zleczanych organizacjom pozarządowym oraz wspieranie działania organizacji pozarządowych w zakresie, jaki jest niezbędny do efektywnej realizacji podejmowanych przez nie zadań publicznych;
2. suwerenności stron – zagwarantowanie niezależności, równości oraz autonomii podmiotów realizujących Program, w granicach przyznanych przez prawo;
3. partnerstwa – podejmowanie działań we współpracy opartej na wzajemnym szacunku, zaufaniu i uznaniu równorzędności stron;
4. efektywności – realizowanie planowanych działań i dążenie do osiągania wspólnie określonych celów, podnoszenie efektów w zakresie wzajemnej współpracy oraz minimalizacji kosztów z tym związanych;
5. uczciwej konkurencji – podejmowanie działań opierających się na równych dla wszystkich stron i obiektywnych kryteriach, zasadach oraz prowadzenie działań (w szczególności dotyczących zlecania zadań publicznych) w sposób transparentny i przejrzysty;
6. jawności – zachowanie przejrzystości i transparentności podejmowanych działań oraz dostępu do informacji o działalności, realizowanych projektach, pozyskanych środkach finansowych, wewnętrznych zmianach itp.;
7. równości szans – dążenie do określenia i uwzględnienia potrzeb grup dyskryminowanych oraz ich wzmocnienia i bezpośredniego włączenia w procesy podejmowania decyzji.

W roku 2024 założonymi celami priorytetowymi dla Gminy Bardo były następujące zadania:

1. Upowszechnianie kultury fizycznej. W szczególności wspierane były:
 - a. działania popularyzujące różne dyscypliny sportu i rekreacji;
 - b. działania nastawione na popularyzację aktywności dzieci i młodzieży;
 - c. działania dotyczące organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych;
 - d. stwarzanie warunków do rozwoju różnych dyscyplin.
2. Promocja zdrowia i przeciwdziałanie schorzeniom cywilizacyjnym. W szczególności wspierane były:
 - a. działalność profilaktyczna, edukacyjna w zakresie ochrony zdrowia (organizacja warsztatów i konkursów dla dzieci i młodzieży, poświęconych zagadnieniom profilaktyki i uzależnień od nikotyny, alkoholu i narkotyków oraz zapobieganiu urazom i wypadkom);
 - b. promocja zdrowego stylu życia (organizacja warsztatów i imprez propagujących zasady zdrowego żywienia oraz znaczenie aktywności ruchowej dla zdrowia człowieka);
 - c. działania rehabilitacyjne po przebytych operacjach.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień. W szczególności wspierane były:
 - a. organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych problemami społecznymi;
 - b. profilaktyka i edukacja zdrowotna w zakresie uzależnień;
 - c. edukacja i wychowanie dzieci i młodzieży, mające na celu poprawę ich bezpieczeństwa;
 - d. przeciwdziałanie uzależnieniom i sytuacjom kryzysowym.

4. Prowadzenie działalności uspołeczniającej i integrującej środowisko osób niepełnosprawnych.
W szczególności wspierane były:
 - a. organizacja imprez integrujących środowisko osób niepełnosprawnych (z mieszkańcami Gminy);
 - b. kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności.
5. Edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy oraz włączanie ich do działań charakterze proekologicznym.
W szczególności wspierane były:
 - a. organizowanie konkursów wiedzy, warsztatów, wystaw i prelekcji o tematyce ekologicznej;
 - b. opracowanie i druk wydawnictw o tematyce ekologicznej.
6. Wspieranie przedsięwzięć obejmujących ochronę wartości lokalnego dziedzictwa kulturowego.
W szczególności wspierane były:
 - a. organizacja wydarzeń kulturalnych, a w szczególności: koncertów, przeglądów, konkursów, wystaw, warsztatów teatralnych, muzycznych;
 - b. kultywowanie lokalnej tradycji;
 - c. opracowywanie i druk wydawnictw poświęconych walorom historycznym, kulturalnym i krajobrazowym Ziemi Bardzkiej.

W ramach otwartego konkursu ofert na powierzenie lub wsparcie wykonania zadań publicznych wynikających z programu współpracy Gminy Bardo z organizacjami pozarządowymi w roku 2024 zrealizowano takie zadania jak:

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie miasta Bardo w zakresie: piłka nożna;
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie wsi Potworów w zakresie: piłka nożna;
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie wsi Brzeźnica w zakresie: piłka nożna.

V. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Bardzie

1. VIII Kadencja Rady Miejskiej

W roku 2024 odbyły się **3** sesje i podjęto **15** uchwał Rady Miejskiej.

2. IX Kadencja Rady Miejskiej

W roku 2024 odbyło się **13** sesji oraz podjęto **58** uchwał Rady Miejskiej.

Łącznie w roku 2024 odbyło się **16** sesji Rady Miejskiej Bardzie, na których Rada Miejska podjęła **73** uchwały. Ponadto **5** sesji Rady Miejskiej IX kadencji odbyło się w trybie nadzwyczajnym.

Uchwały podjęte przez Radę Miejską w Bardzie zgodnie z obowiązującymi przepisami zostały przekazane do organów nadzorczych tj. Wojewody Dolnośląskiego i Regionalnej Izby Obrachunkowej zgodnie z zakresami ich działalności.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Bardo.

Do zakresu działania Gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów i w takiej też materii organ stanowiący w porozumieniu z organem wykonawczym Gminy Bardo działały w swojej prawotwórczej sferze.

W ramach podejmowanych uchwał wyraźnie widać dążenie do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty Gminy Bardo w szczególności z zakresu:

1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. zmiany statutu Gminy Bardo;
4. wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bardzie IX kadencji;
5. wyboru składu stałych komisji Rady Miejskiej w Bardzie IX kadencji, wyboru sołtysów i rad sołectkich oraz wyboru ławników;
6. pomocy społecznej;
7. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
8. edukacji publicznej;
9. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
10. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
11. promocji gminy oraz współpracy z organizacjami samorządowymi i stowarzyszeniami;
12. określenia stawek podatków.

Najczęściej podejmowanymi uchwałami w 2024 r., podobnie jak w latach poprzednich, były uchwały związane ze zmianą Budżetu Gminy Bardo oraz uchwały związane ze zmianą Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bardo.

VI. Środowisko i ekologia

1. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2024 r., zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ze wszystkich punktów odbioru odpadów, przynależnych do nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (objętych decyzjami administracyjnymi Burmistrza Miasta i Gminy Bardo), a powstają odpady komunalne, a także nieruchomości o charakterze mieszanym (zamieszkała część nieruchomości), zlokalizowanych w granicach administracyjnych Gminy Bardo oraz z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (dalej: PSZOK; odpady przyjmowane na ul. Fabrycznej w Przytęku, na terenie oczyszczalni ścieków, dz. nr ewid. 530/1, obręb Przytek, gmina Bardo) realizowała firma PPHU SAP- BUD Sylwester Kowal, ul. Wileńska 4, 57-230 Kamieniec Ząbkowicki (w dniu 14.06.2024 r. przekształcona w spółkę SAP-BUD sp. z ograniczoną odpowiedzialnością, Sławęcin 25, 57-230 Kamieniec Ząbkowicki), która została wybrana w trybie zamówienia z wolnej ręki (umowa pomiędzy Gminą Bardo, a ww. firmą została zawarta na okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 stycznia 2024 r.), a następnie w trybie przetargu nieograniczonego (umowa pomiędzy Gminą Bardo, a ww. firmą została zawarta na okres od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.).

W usługę odbioru mieściła się usługa transportu zebranych odpadów komunalnych. Ww. firma wyposażała nieruchomości w pojemniki i worki służące do zbierania odpadów komunalnych. Firma PPHU SAP- BUD Sylwester Kowal, ul. Wileńska 4, 57-230 Kamieniec Ząbkowicki (po przekształceniu: SAP-BUD sp. z ograniczoną odpowiedzialnością, Sławęcin 25, 57-230 Kamieniec Ząbkowicki) opróżniała także kosze uliczne. Ponadto w dniach 04.04.2024 r., 05.04.2024 r., 25.04.2024 r., 26.04.2024 r., 04.07.2024 r., 05.07.2024 r., 18.07.2024 r., 19.07.2024 r., 10.10.2024 r., 11.10.2024 r., 24.10.2024 r. i 25.10.2024 r. na terenie Gminy Bardo zostały przeprowadzone tzw. „zbiórki mobilne” odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W związku z podjętą przez Radę Miejską w Bardzie uchwałą nr XXI/170/2020 z dnia 17.12.2020 r. w sprawie uchylecia uchwały nr XXVI/174/13 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, od 1 stycznia 2021 r. odpady komunalne z terenu nieruchomości niezamieszkałych nie są odbierane przez wykonawcę wyłonionego w przetargu przez gminę. Wyłączenie właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z jednolitego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, skutkuje koniecznością zawarcia przez te podmioty indywidualnej umowy z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wpisanym do prowadzonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Bardo rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W 2024 r., zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z punktów odbioru odpadów, przynależnych do nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, a także nieruchomości o charakterze mieszanym (niezamieszkała część nieruchomości), zlokalizowanych w granicach administracyjnych Gminy Bardo, realizowały następujące firmy:

1. **PHU Komunalnik sp. z o.o.**, ul. Św. Jerzego 1a, 50-518 Wrocław.
2. **Mirosław Godzieszka „EKO-TIM”**, Krosnowice 193a, 57-362 Krosnowice.
3. **ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji sp. z o.o.**, Rusko 66, 58-120 Jarosłów.

W 2024 r. odpady do PSZOK przyjmowane były na ul. Fabrycznej w Przytęku, na terenie oczyszczalni ścieków (dz. nr ewid. 530/1, obręb Przytek, gmina Bardo). Do PSZOK nieodpłatnie przyjmowane były selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące z terenu Gminy Bardo, wytworzone i dostarczone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (objętych decyzjami administracyjnymi Burmistrza Miasta i Gminy Bardo), a powstają odpady komunalne.

Z terenu Gminy Bardo odebrano w 2024 r. następujące rodzaje i ilości odpadów komunalnych (zgodnie ze sprawozdaniem Burmistrza Miasta i Gminy Bardo z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 r., sporządzonym na podstawie m.in. rocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Bardo [firmy: PHU Komunalnik Sp. z o.o. Wrocław; PPHU SAP-BUD SYLWESTER KOWAL Kamieniec Żąbkowski; SAP-BUD SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ Sławęcin; Mirosław Godziesza „EKO-TIM” Krosnowice; ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji sp. z o.o. Rusko] oraz rocznego sprawozdania podmiotu zbierającego odpady komunalne [działający na terenie Gminy Bardo punkt skupu złomu: Baza Usługowo-Handlowa GEES Andrzej Zarzycki, ul. Główna 19, 57-255 Przytyk]):

Odpady komunalne odebrane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości, na podstawie umów zawartych pomiędzy Gminą Bardo, a firmą *PPHU SAP- BUD Sylwester Kowal, ul. Wileńska 4, 57-230 Kamieniec Żąbkowski* (po przekształceniu: *SAP-BUD SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, Sławęcin 25, 57-230 Kamieniec Żąbkowski*) (ogółem) – **1 402,6800 Mg**, w tym:

- 20 03 01 (Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne) – **961,1600 Mg**;
- zebrane selektywnie – **441,5200 Mg**, w tym:
 - 15 01 01 (Opakowania z papieru i tektury) – **31,4600 Mg**;
 - 15 01 06 (Zmieszane odpady opakowaniowe) – **101,1600 Mg**;
 - 15 01 07 (Opakowania ze szkła) – **83,5400 Mg**;
 - 20 02 01 (Odpady ulegające biodegradacji) – **118,4200 Mg**;
 - 20 03 07 (Odpady wielkogabarytowe) – **106,9400 Mg**.

Odpady komunalne odebrane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości, na podstawie umów zawartych pomiędzy firmą PHU Komunalnik Sp. z o.o. Wrocław, firmą Mirosław Godziesza „EKO-TIM” Krosnowice oraz firmą ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji sp. z o.o. Rusko, a właścicielami nieruchomości (ogółem) – **838,6100 Mg**, w tym:

- 20 03 01 (Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne) – **83,4700 Mg**;
- zebrane selektywnie – **755,1400 Mg**, w tym:
 - 15 01 01 (Opakowania z papieru i tektury) – **328,9900 Mg**;
 - 15 01 02 (Opakowania z tworzyw sztucznych) – **233,2600 Mg**;
 - 15 01 06 (Zmieszane odpady opakowaniowe) – **17,5800 Mg**;
 - 15 01 07 (Opakowania ze szkła) – **174,3400 Mg**;
 - 16 01 03 (Zużyte opony) – **0,2400 Mg**;
 - 20 02 01 (Odpady ulegające biodegradacji) – **0,7300 Mg**.

Odpady komunalne zebrane przez działający na terenie Gminy Bardo punkt skupu złomu (Baza Usługowo-Handlowa GEES Andrzej Zarzycki, ul. Główna 19, 57-255 Przytyk):

- 15 01 04 (Opakowania z metali) – **3,7910 Mg**.

Wg złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi liczba osób zamieszkałych na terenach wiejskich Gminy Bardo wynosiła **1 905**, natomiast mieszkańców miasta – **1 788**, co daje **3 693** osoby zamieszkujące Gminę Bardo (stan na dzień 31.12.2024 r.).

Mając na uwadze powyższe informacje, należy stwierdzić, że na 1 mieszkańca Gminy Bardo przypadało w przybliżeniu **325 kg** zebranych selektywnie odpadów komunalnych oraz w przybliżeniu **283 kg** zmieszanych odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Bardo, na dz. nr ew. 417/3, obręb Potworów, znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Składowisko to zostało zrekultywowane w 2014 r. i obecnie prowadzone są na nim badania monitoringowe, odpowiednie dla fazy poeksploatacyjnej składowiska.

2. Gospodarka nieczystościami ciekłymi

W 2024 r. na terenie Gminy Bardo funkcjonowały 2 oczyszczalnie ścieków: oczyszczalnia ścieków w Bardzie oraz oczyszczalnia ścieków w Przyłęku. Od dnia 01.04.2023 r. infrastruktura związana z systemem kanalizacji ściekowej (w tym ww. oczyszczalnie ścieków) jest zarządzana przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., ul. Niepodległości 56, 57-400 Nowa Ruda.

Działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, prowadziły w 2024 r. na terenie Gminy Bardo następujące podmioty:

1. **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „DELFIN” Sp. z o.o.**, ul. Rieczna 2, 57-200 Ząbkowice Śląskie;
2. **WC SERWIS Polska Sp. z o.o.**, ul. Szybowa 20e, 41-808 Zabrze;
3. **TOI TOI Polska Sp. z o.o.**, ul. Płochocińska 29, 03-044 Warszawa;
4. **PHU LECH-KAR Lech Wojtyś**, Szalejów Górny 64/2, 57-300 Kłodzko;
5. **GOLD CAR SERVICE Rafał Sztangret**, Byczeń 39, 57-230 Kamieniec Ząbkowicki;
6. **Usługowe Gospodarstwo Rolne Marcin Pasternak**, Lutomierz 29, 57-213 Stoszewice;
7. **mToilet sp. z o.o.**, ul. Toruńska 31, 03-226 Warszawa.

Zgodnie ze sprawozdaniami ww. podmiotów, w 2024 r. z terenu Gminy Bardo odebrano **994,75 m³** ścieków bytowych.

VII. Infrastruktura drogowa i techniczna

1. Infrastruktura drogowa

Decyzje i uzgodnienia

- decyzje administracyjne dotyczące zezwoleń na zajęcie pasa drogowego dróg publicznych: ilość **23**
- decyzje administracyjne dotyczące umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego dróg publicznych: ilość **14**
- decyzje administracyjne dotyczące uzgodnienia trasy infrastruktury technicznej w pasie drogowym dróg publicznych: ilość **17**
- uzgodnienia dotyczące trasy infrastruktury technicznej w pasie drogowym dróg wewnętrznych: ilość **22**

Łącznie wydano **76** decyzji i uzgodnień

2. Realizacja inwestycji

Bardzki Rowerowy Park Umiejętności – 704 426,19 zł

Zadanie polegało na budowie Dolnośląskiego Rowerowego Parku Umiejętności wraz z zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną i obiektami małej architektury zlokalizowanego na: części działki 1/11 w Bardzie. W ramach zadania zostało utworzone miejsce rekreacji i wypoczynku połączone z doskonaleniem umiejętności jazdy w terenie górzystym poprzez budowę jednokierunkowej trasy rowerowej o długości ok. 826 mb wraz z małą architekturą w postaci przeszkód oraz oświetleniem, nadzór inwestorski, zakup tablic informacyjnych

Dofinansowanie ze środków *Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej* w ramach programu Sportowa Polska - program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej - Edycja 2023 w wysokości: 202 000,00 zł

Dofinansowanie ze środków Województwa Dolnośląskiego ze środków na w wysokości: 230 894,00 zł

Środki własne gminy: 271 532,19 zł



Fot. 3 Bardzki Rowerowy Park Umiejętności

Budowa Centrum Turystyki Rowerowej – 1 948 513,22 zł

Przedmiotem inwestycji jest wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj zadania pod nazwą „Budowa Centrum Rowerowej obejmujące wykonanie prac projektowych oraz realizację robót budowlanych. W roku 2024 w ramach tego zadania zrealizowano: prace projektowe zakup wyposażenia rowerowego oraz pojazdów min. 2 Quadry, 2 przyczepy do transportu quadów, zakup busa wraz z przyczepą do transportu rowerów, zakup 20 szt. rowerów MTB z napędem elektrycznych oraz 15 szt. rowerów MTB oraz częściowe wykonanie prac przygotowawczych pod budowę CTR.



Fot. 4 Budowa Centrum Turystyki Rowerowej

Rozwój e-usług gwarancją nowoczesności Gminy Bardo – 2 743 689,66 zł

Środki pochodzące z Polskiego Łądu: 2 743 689,66 zł. W ramach zadania zakupiono m.in.: system informacji przestrzennej, zmodernizowano biuletyn informacji publicznej, oprogramowanie EKD, posiadane oprogramowanie dziedziczne, zakupiono infrastrukturę sprzętową (serwer, macierze, 40 szt komputerów, 4 mobilne stanowiska administracyjne, 37 urządzeń wielofunkcyjnych, system konferencyjny obsługi rady miejskiej, system telefoniczny)

Dofinansowanie inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - 2 743 689,66 zł. Środki własne Gminy: 55 993,67 zł.



Fot. 5 Rozwój e-usług gwarancją nowoczesności Gminy Bardo

Odbudowa budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im.KEN w Bardzie z Filią w Przyłęku, przy ul. Polnej w Bardzie – 556 361,31 zł

W ramach inwestycji w roku 2024 z uwagi powódź jaka miała miejsce we wrześniu 2024 konieczna była wymiana źródeł ciepła w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. KEN w Bardzie przy ul. Polnej 1. Gmina Bardo wykonała również dokumentację na odbudowę ZSP w Bardzie oraz zakupiono urządzenia sieciowe w celu odbudowy infrastruktury sieciowej. Sfinansowano z dotacji:

- Gmina Dydnia – 9 991,31 zł;
- Miasto Białystok – 300 000,00 zł;
- Gmina Środa Wielkopolska – 100 000,00 zł;
- Miasto Warszawa – 100 000,00 zł;
- UMWD – 46 370,00 zł.



Fot. 6 Odbudowa budynku ZSP - kotłownia

Przedszkole marzeń w Gminie Bardo – 6 200,00 zł

W ramach zadania wykonano dokumentację na potrzeby przeprowadzenia postępowania. Wykonano inwentaryzację części przedszkolnej ZSP w Bardzie - objętej opracowaniem, wykonano projekt remontu pomieszczeń przedszkolnych, instalacje elektryczne - zmiany w zakresie oświetlenia led oraz p.poż. instalacje sanitarne - zmiany w zakresie pomieszczeń sanitariatów architektoniczno-budowlane, opis przedmiotu zamówienia, przedmiar robót remontowych, kosztorys inwestorski.

Modernizacja oczyszczalni ścieków – 287 487,00 zł

W ramach inwestycji zakupiono i zamontowano dmuchawę DR125T na oczyszczalni ścieków w Bardzie oraz zakupiono i zamontowano wkłady dyfuzorów dyskowych do drobnopęcherzykowego napowietrzania komory osadu czynnego.



Fot. 7 Modernizacja oczyszczalni ścieków

Oświetlenie uliczne ul. Rynek Bardo – 39 000,00 zł

Kontynuacja rozbudowy oświetlenia ulicznego o dwa punkty świetlne ramach zadania inwestycyjnego.



Fot. 8 Oświetlenie uliczne w Bardzie

Zakup i montaż radarowego wyświetlacza prędkości w miejscowości Laskówka – 12 955,54 zł

Dostawa i montaż radaru - wyświetlacza prędkości z zasilaniem solarnym DP1+ (wraz z akumulatorem) Urządzenie zostało posadowione przy drodze powiatowej w miejscowości Laskówka.



Fot. 9 Radarowy wyświetlacz prędkości w gminie Bardo

Odbudowa Centrum Kultury i Biblioteka – 158 965,20 zł

W ramach zadania inwestycyjnego wykonano: skucie tynku i cokołu z kamienia z elewacji budynku na wysokości do 3 m poziomu gruntu oraz wykonano dokumentację projektową. Sfinansowano ze środków UMWD.



Fot. 10 Odbudowa budynku CKiB

Modernizacja sali wielofunkcyjnej Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie wraz z pomieszczeniami pomocniczymi – 138 684,43 zł

Na początku roku 2024 kontynuacja prac budowlanych z roku 2023. Zakres prac obejmował: - wymianę instalacji elektrycznej oraz oświetlenia w sali wielofunkcyjnej oraz pomieszczeniach pomocniczych - wymianę istniejącej podłogi wraz z wykonaniem wylewki samopoziomującej i ułożeniem paneli winylowych w sali wielofunkcyjnej - wymianę sufitu podwieszanego wraz z dociepleniem stropu z wełny mineralnej - wykonanie gładzi i malowanie ścian - wymianę stolarki drzwiowej w sali wielofunkcyjnej oraz pomieszczeniach pomocniczych: sanitariaty + pomieszczenie socjalne - wykonanie nowej elewacji zewnętrznej wraz z malowaniem. Wykonana została klimatyzacja która pozwoli stworzyć w pomieszczeniach optymalne warunki temperaturowo – wilgotnościowe. Do kosztów zadania należy doliczyć pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania.



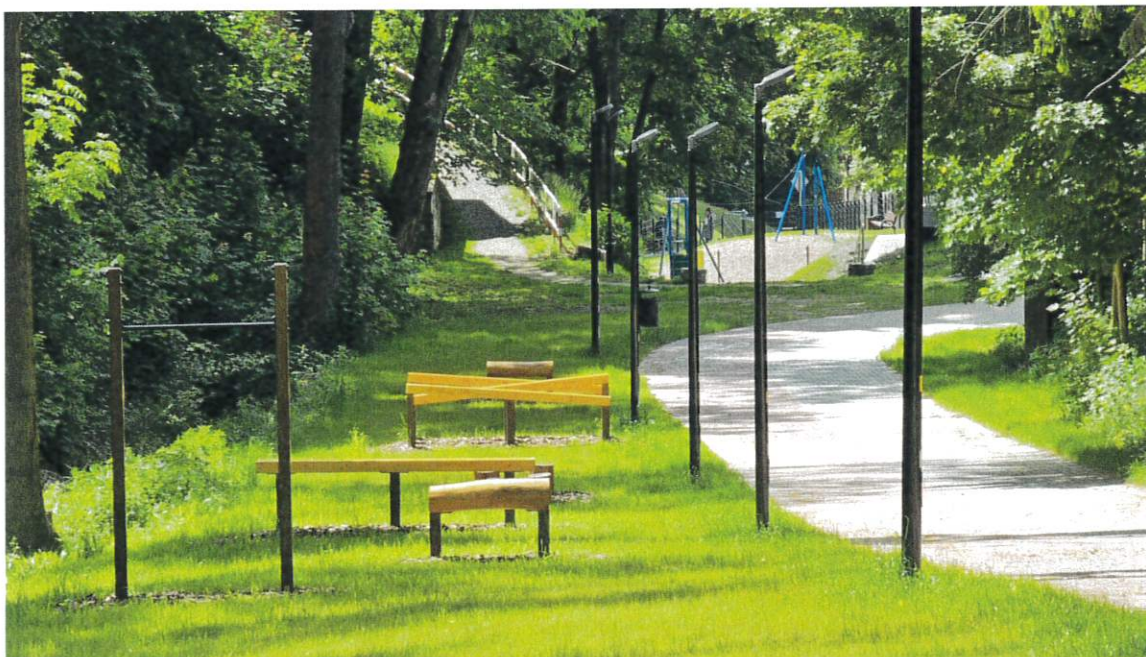
Fot. 11 Modernizacja sali wielofunkcyjnej CKiB - obecnie zniszczona przez powódź

Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży przy ul. 1 Maja w Bardzie – 1 422 386,62 zł

Przedmiotem inwestycji jest „Rozbudowa Strefy Sportowo – Rekreacyjnej Dla Dzieci i Młodzieży w Bardzie przy ul. 1-go Maja”, na którą składają się cztery powiązane ze sobą funkcjonalnie i lokalizacyjnie zadania tj.: a) budowa skateparku oraz flowparku do parkouru i streetworkoutu b) budowa i wykonanie obiektów małej architektury/zagospodarowanie działki nr 13/3 c) budowa i wykonanie obiektów małej architektury/zagospodarowanie działki nr 302/2 d) budowa ciągu pieszo – rowerowego C-E stanowiącego część obiektu budowlanego realizowanego w ramach dokumentacji pn. „Budowa infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej i drogowej wraz z oświetleniem dla terenów turystyczno-rekreacyjnych w Bardzie.”

Środki własne gminy - 737 969,53 zł

środki z Rządowego Funduszu Polski Ład – 684 417,09 zł



Fot. 12 Rozbudowa strefy rekreacyjnej w Bardzie

Rozbudowa infrastruktury sportowej w Bardzie – 14 575,25 zł

Zakup usług związanych z oddaniem do użytkowania inwestycji zrealizowanych w roku 2023. Dodatkowo zamontowano studnię zasilającą automatyczny system nawadniania boiska piłkarskiego przy ul. Kolejowej w Bardzie.

Budowa placu zabaw przy ul. Jagiellońskiej – 98 141,70 zł

Kontynuacja prac rozpoczętych w 2023. Dostawa i montaż nawierzchni bezpiecznej, huśtawki potrójnej, sprężynowca, parku trampolin, tablicy regulaminowej, tablicy informacyjnej, ogrodzenia panelowego, furtki panelowej, ławek z oparciem – szt. 2 - kosza na odpady – szt. 1



Fot. 13 PLac zabaw przy ul. Jagiellońskiej w Bardzie

Odbudowa infrastruktury Klubu Sportowego Unia Bardo – 326 875,00 zł

Usunięcie skutków powodzi na terenie części działki o nr ewid. 747/4 obręb Bardo obejmującą płytę boiska sportowego w tym. m.in.. wertykulacja boiska, aeracja liniowa wyrównanie miejsc uszkodzonych powodzią piaskowanie całości terenu szczotkowanie, dosiew trawy wykonanie częściowego odwodnienia boiska, wymiana zraszaczy, podniesienie i przebudowa 24 zraszaczy, wymiana 6 skrzynek na elektrozawory. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową.

Wydatek sfinansowano: 250 000 zł ze środków otrzymanych od Gminy Tarnowo Podgórne oraz 76.875,00 zł ze środków UMWD.



Fot. 14 Odbudowa infrastruktury KS UNIA Bardo

Modernizacja (odbudowa) przyszkolnego placu zabaw przy Zespole Szkolno- Przedszkolnym im. KEN w Bardzie z filią w Przyłęku, ul. Polna w Bardzie – 100 000,00 zł

Dostawa urządzeń zabawowych: zestaw zabawowy oraz huśtawki wahadłowej poczwórnej z siedziskami na plac zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Montaż nastąpi w roku 2025 r. Wydatek sfinansowany ze środków Gminy Szemud.



Fot. 15 Modernizacja placu zabaw przy szkole

3. Melioracje wodne

Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie – 24 471,76 zł

czyszczenie koryta potoku – odwodnienie terenu – wyłożenie koryta potoku kamieniem na podbudowie betonowej 20mb

4. Modernizacja dróg wewnętrznych

Droga wewnętrzna w obrębie działki nr 204 Brzeźnica

korytowanie drogi na odcinku 200mb, szerokości 4m, wykonanie podbudowy wraz z zagęszczeniem warstwowym mieszanką 0,63; 0/31,5 wykonanie kanału melioracyjnego wypełnionego żwirem 8/16.

Droga wewnętrzna w obrębie działki nr 636/9 Opolnica

korytowanie drogi na odcinku 150mb, szerokości 3,5m wykonanie podbudowy wraz z zagęszczeniem warstwowym kamień hydrotechniczny i mieszanką 0,63; 0/31,5.

Droga wewnętrzna w obrębie działki 452-1, Przyłęk

korytowanie drogi na odcinku 160m, szerokości 4m, osadzenie krawężników drogowych na podbudowie betonowej, wykonanie podbudowy warstwowej mieszanką hydro, 0,63; 0/31,5 wraz z zagęszczeniem.

Droga wewnętrzna w obrębie działki nr 270, Potworów

zakup materiałów zgodnie z porozumieniem z dnia 15.04.2025: kostka betonowa – 103,68 m²; obrzeża betonowe – 30 szt.; koryta betonowe – 50 szt.

5. Grunty i nieruchomości

Modernizacja budynku ul. Grunwaldzka 6-8 Bardo

Naprawa konstrukcji dachu wraz z izolacją i wymiana poszycia dachu nad częścią biurową, niwelacja i zagospodarowanie terenu na zewnątrz.

Utwardzenie działki budowlanej 309/21 obręb Przyłęk

korytowanie działki ,wykonanie podbudowy mieszanką 0,63; 0/31,5; 0,05; pod kostkę betonową, osadzenie krawężników najazdowych 114 szt. i obrzeży betonowych 96 szt., ułożenie kostki betonowej 350 m² w ciągu drogowo-pieszym, piaskowanie kostki

VIII. Gospodarka nieruchomościami i planowanie przestrzenne

1. Planowanie przestrzenne

W 2024 roku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było **33,61%** powierzchni gminy. W 2024 roku Rada Miejska w Bardzie podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego dla Gminy Bardo. Nadal trwają prace związane z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi *Opolnica* – etap I oraz uchwaleniem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi *Przyłęk*.

W 2024 roku nie wydano decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, natomiast wydano **33** decyzje o warunkach zabudowy, w tym **21** decyzji dot. budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, **6** decyzji dot. budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz budynków gospodarczych w ramach zabudowy zagrodowej, **1** decyzja ustalająca warunki budowy elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, **1** decyzja dot. przebudowy dachu nad częścią budynku użytkowego, **1** decyzja dot. budowy garażu dwustanowiskowego, **1** decyzja dot. zmiany sposobu użytkowania budynku niemieszkalnego na budynek mieszkalny jednorodzinny, **1** decyzja dot. przebudowy z nadbudową budynku niemieszkalnego o lukarnę ze zmianą sposobu użytkowania na budynek mieszkalny jednorodzinny, **1** decyzja dot. zmiany sposobu użytkowania budynku usługowego na budynek mieszkalny, W **4** przypadkach Burmistrz Miasta i Gminy Bardo odmówił ustalenia warunków zabudowy dla wnioskowanych inwestycji: budowy pensjonatu rekreacyjno-wypoczynkowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowy hali namiotowej handlowo-usługowej oraz budynku socjalno-gospodarczego z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z urządzeniami i pozostałą infrastrukturą techniczną w zabudowie zagrodowej, budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy w roku 2024 wyniósł **103** dni.

W 2024 roku wydano **121** zaświadczeń o przeznaczeniu działek w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Bardo i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bardo oraz wydano **45** wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bardo i zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bardo.

2. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Lokale mieszkalne

W/g stanu na dzień **01.01.2024** r. mieszkaniowy zasób gminy stanowiło **94** lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej **3 662,84 m²** w tym:

- **84** lokale znajdowały się w 44 budynkach stanowiących współwłasność Gminy Bardo.
- **9** lokali znajdowało się w 2 budynkach stanowiących 100% własność Gminy Bardo

Na listę obowiązującą w 2024 r. zostało zakwalifikowanych **4** osoby do przydziału lokalu socjalnego.

W/g stanu na dzień 31.12.2024 r. na przydział lokalu socjalnego oczekiwały 4 osoby.

Zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące lokale mieszkalne:

BARDO

- ul. Główna 6 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 42,98 m²;
- ul. Główna 8 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 23,78 m²;
- ul. Główna 11 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 41,60 m²;
- ul. Główna 12 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 109,61 m², w tym:
 - 1 – 64,45 m²;
 - 2 – 45,16 m²;
- ul. Główna 13 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 73,89 m², w tym:
 - 1 – 43,50 m²;
 - 2 – 30,39 m²;
- ul. Główna 14 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 50,73 m²;
- ul. Główna 15 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 26,20 m²;
- ul. Główna 18 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 29,05 m²;
- ul. Główna 21 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 101,50 m²;
- ul. Główna 22 – 6 lokali o całkowitej pow. użytkowej 153,10 m², w tym:
 - 2 – 13,86 m²;
 - 3 – 13,32 m²;
 - 4 – 41,60 m²;
 - 5 – 20,67 m²;
 - 6 – 24,44 m²;
- ul. Główna 24 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 115,07 m², w tym:
 - 1 – 68,66 m²;
 - 2 – 46,41 m²;
- ul. Główna 30 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 51,90 m², w tym:
 - 1 – 25,30 m²;
 - 2 – 26,60 m²;
- ul. Główna 35 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 45,23 m²;
- ul. Główna 38 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 30,86 m²;
- ul. Główna 39 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 70,36 m², w tym:
 - 1 – 35,14 m²;
 - 2 – 35,22 m²;
- ul. Główna 40 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 62,68 m², w tym:
 - 1 – 38,67 m²;
 - 2 – 24,01 m²;
- ul. Główna 44 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 101,75 m², w tym:
 - 1 – 20,40 m²;
 - 2 – 60,00 m²;
- ul. Główna 51 – 7 lokali o całkowitej pow. użytkowej 343,96 m², w tym:
 - 1 – 28,63 m²;
 - 2 – 66,47 m²;
 - 3 – 51,89 m²;
 - 4 – 43,39 m²;

- 5 – 46,53 m²;
 - 6 – 55,55 m²;
 - 7 – 19,20 m²;
- ul. Główna 52 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 146,75 m², w tym:
 - 1 – 34,66 m²;
 - 2 – 54,06 m²;
 - 3 – 58,03 m²;
- ul. Główna 58 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 25,62 m²;
- ul. Kolejowa 8 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 35,20 m²;
- ul. Kolejowa 9 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 95,45 m², w tym:
 - 1 – 18,82 m²;
 - 2 – 35,82 m²;
 - 3 – 40,81 m²;
- ul. Kolejowa 16 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 16,80 m²;
- ul. Krakowska 1 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 27,13 m²;
- ul. Krakowska 1 a – 8 lokali o całkowitej pow. użytkowej 284,00 m², w tym:
 - 1 – 32,01 m²;
 - 2 – 40,48 m²;
 - 3 – 40,22 m²;
 - 4 – 32,03 m²;
 - 5 – 31,45 m²;
 - 6 – 35,30 m²;
 - 7 – 40,48 m²;
 - 8 – 32,03 m²;
- ul. Krakowska 17 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 60,10 m², w tym:
 - 1 – 23,30 m²;
 - 2 – 36,80 m²;
- ul. Krakowska 18 – 4 lokale o całkowitej pow. użytkowej 110,39 m², w tym:
 - 1 – 21,35 m²;
 - 2 – 21,19 m²;
 - 3 – 35,39 m²;
 - 4 – 32,46 m²;
- ul. Noworudzka 3 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 11,82 m²;
- ul. Ogrodowa 7 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 60,80 m²;
- ul. Plac Wolności 2 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 35,70 m²;
- ul. Plac Wolności 2a – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 34,20 m²;
- ul. Plac Wolności 4 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 30,80 m²;
- ul. Rynek 6 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 90,29 m², w tym:
 - 1 – 37,79 m²;
 - 2 – 35,63 m²;
 - 3 – 16,87 m²;
- ul. Rynek 7 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 126,60 m², w tym:
 - 1 – 42,60 m²;
 - 2 – 84,00 m²;
- ul. Rynek 8 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 166,03 m², w tym:
 - 2 – 54,52 m²;
 - 3 – 53,49 m²;

- 4 – 58,02 m²;
- ul. Rynek 12 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 34,17 m²;
- ul. Rynek 13 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 27,64 m²;
- ul. Rynek 14 – 2 lokale o całkowitej pow. użytkowej 77,56 m², w tym
 - 1 – 41,05 m²;
 - 2 – 29,04 m²

GROCHOWA

- nr 1 - 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 71,62 m²

JANOWIEC

- nr 22 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 56,85 m²

OPOLNICA

- nr 2 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 45,77 m²;
- nr 65 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 47,95 m²

PRZYŁĘK:

- ul. Fabryczna 2 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 100,80 m², w tym:
 - 1 – 27,20 m²;
 - 2 – 38,90 m²;
 - 3 – 34,70 m²;
- ul. Fabryczna 16 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 44,39 m²;
- ul. Główna 13 – 3 lokale o całkowitej pow. użytkowej 192,82 m², w tym:
 - 2 – 56,22 m²;
 - 3 – 56,02 m²;
 - 4 – 80,58 m²;
- ul. Główna 15 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 33,00 m²;
- ul. Główna 26 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 98,34 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła - **40,00 m²**.

W/g stanu na dzień **31.12.2024** r. mieszkaniowy zasób gminy stanowiły **88** lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej **3 445,29 m²**, w tym:

- 79 lokali znajdowało się w 42 budynkach stanowiących współwłasność Gminy Bardo.
- 9 lokali znajdowało się w 2 budynkach stanowiących 100% własność Gminy Bardo.

Zmniejszenie liczby spowodowane było sprzedażą w ciągu 2024 roku sześciu lokali mieszkalnych o łącznej pow. użytkowej **210,37 m²**, w tym:

- Przyłęk ul. Fabryczna 2/3, o pow. 38,80 m² – sprzedaż przy zastosowaniu **99%** bonifikaty do oszacowanej wartości, za kwotę **850,00 zł**;
- Bardo, ul. Główna 8/1 o pow. 23,78 m² – sprzedaż przy zastosowaniu **99%** bonifikaty do oszacowanej wartości za kwotę **600,00 zł**;
- Bardo, ul. Główna 24/6 o pow. 46,41 m² – sprzedany przy zastosowaniu **99%** bonifikaty do oszacowanej wartości za kwotę **1 220,00 zł**;
- Bardo, ul. Główna 40/1 – sprzedany przy zastosowaniu **99%** bonifikaty do oszacowanej wartości za kwotę **1 040,00 zł**;

- Bardo, ul. Główna 22/5 o pow. 20,67 m² – sprzedany w przetargu nieograniczonym za kwotę **31 000,00 zł**;
- Bardo, ul. Główna 35/2 o pow. 52,41 m² – sprzedany w przetargu ograniczonym za kwotę **111 100,00 zł**.

Powodem sprzedaży wskazanych lokali było zainteresowanie najemców ich wykupem na własność, a także decyzja Burmistrza o skierowaniu lokali do sprzedaży. Sprzedaż lokali odbywała się zgodnie z uchwałą nr XX/128/08 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 6 sierpnia 2008 roku w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Bardo.

W/g stanu na dzień 01.01.2024 r. łączna powierzchnia pomieszczeń przynależnych do gminnych lokali mieszkalnych wynosiła **649,49 m²**. Pomieszczenia przynależne stanowią piwnice, komórki wewnątrz budynku lub na zewnątrz, komórki na strychu. Pomieszczenia przynależne nie są zaliczane do całkowitej powierzchni lokalu mieszkalnego i najemcy nie płacą z tytułu ich użytkowania czynszu.

W/g stanu na dzień 31.12.2024 r. łączna powierzchnia pomieszczeń przynależnych do gminnych lokali mieszkalnych wynosiła **642,98 m²**. Zmniejszenie metrażu związane jest z ich sprzedażą łącznie z lokalem mieszkalnym.

Na listę obowiązującą w 2024 r. zostało zakwalifikowanych **4** osoby do przydziału lokalu socjalnego.

W/g stanu na dzień 31.12.2024 r. na przydział lokalu socjalnego oczekiwało **4** osoby.

Pomieszczenia gospodarcze

W/g stanu na dzień 01.01.2024 r. łączna powierzchnia 13-u pomieszczeń gospodarczych (w tym 2 garaże), które nie stanowią pomieszczeń przynależnych do gminnych lokali mieszkalnych wynosiła **101,90 m²**. Liczba pomieszczeń oraz ich powierzchnia w/g stanu na dzień 31.12.2024 r. **nie uległa zmianie**.

Lokale użytkowe

W/g stanu na dzień **01.01.2024 r.** gminny zasób lokali użytkowych stanowiło **6** lokali, w tym:

- Bardo, ul. Plac Wolności 4 – 5 lokali o całkowitej pow. użytkowej 137,46 m², w tym 1 – 35,04 m², 2 – 49,90 m², 3 – 2,40 m², 4 – 26,45 m², 5 – 23,67 m²;
- Bardo, ul. Fabryczna 15 – 1 lokal o całkowitej pow. użytkowej 70,19 m²;

W/g stanu na dzień **31.12.2024 r.** gminny zasób lokali użytkowych stanowiło **6** lokali.

Budynki i lokale niemieszkalne

W roku 2024 r. gminny zasób budynków i lokali niemieszkalnych stanowiło **20** obiektów:

1. Bardo, ul. Rynek 2 – siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie;
2. Bardo, ul. Rynek 15 – siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej w Bardzie;
3. Bardo, ul. Grunwaldzka 6-8 – siedziba Zakładu Komunalnego w Bardzie i Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie;
4. Bardo, ul. Polna 1 – Zespół Szkolno-Przedszkolny im. KEN z Filią w Przytęku;
5. Bardo, ul. Kolejowa 12 – Centrum Kultury i Biblioteka;
6. Bardo, ul. Główna 60 – budynek oddany w użytkowanie Starostwu Powiatowemu w Ząbkowicach Śląskich – w budynku prowadzony jest Dom Pomocy Społecznej „OLEŃKA”;
7. Bardo, ul. Główna 61 – Centrum Kultury i Biblioteka (dawniej: Centrum Seniora);
8. Przytęk, ul. Fabryczna 7 – Zespół Szkolno-Przedszkolny im. KEN z Filią w Przytęku;
9. Brzeźnica 46 – świetlica wiejska;
10. Dębowina 10A – świetlica wiejska;
11. Dzbanów 4 – świetlica wiejska;
12. Janowiec 3A – świetlica wiejska;
13. Potworów 18 – świetlica wiejska;

14. Przytęk, ul. Kamieniecka 5 – świetlica wiejska;
15. Przytęk, ul. Kamieniecka 1 – siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej w Przytęku
16. Laskówka – świetlica wiejska;
17. Opolnica – Punkt Obsługi Ruchu Turystycznego;
18. Brzeźnica 46 – siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzeźnicy;
19. Dzbanów 25 – siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzbanowie;
20. Grochowa 43A – świetlica wiejska.

3. Działalność gospodarcza

W 2024 r. zarejestrowano w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej **5** nowych przedsiębiorców posiadających główne miejsce wykonywania działalności w gminie Bardo. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw była działalność handlowa w zakresie sprzedaży detalicznej, usługi budowlane i transport drogowy towarów.

W 2024 r. wyrejestrowano **6** przedsiębiorców tj. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów była sprzedaż detaliczna, usługi budowlane oraz usługi opiekuńcze bez zakwaterowania.

IX. Oświata

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Komisji Edukacji Narodowej w Bardzie z Filią w Przytęku

W roku szkolnym 2023/2024 w Gminie Bardo funkcjonowała jedna placówka edukacyjna: Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Komisji Edukacji Narodowej w Bardzie z Filią w Przytęku, której praca była zorganizowana w dwóch budynkach: w Bardzie (przedszkole, klasy 1-5) oraz Przytęku (przedszkole, klasy 6-8).

Oba budynki szkolne (w Bardzie i Przytęku) i otoczenie wokół spełniały wymogi bezpieczeństwa, higieny nauki i pracy. Uczniowie mieli do dyspozycji kompleks boisk, a dzieci w wieku przedszkolnym place zabaw (Bardo, Przytęk). Szkoła była w pełni wyposażona w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne. Uczniowie mieli dostęp do pracowni przedmiotowych (językowe, chemiczna, fizyczna, komputerowe). Oba budynki szkolne miały stały dostęp do Internetu. Uczniowie mieli możliwość korzystania z opieki w świetlicy szkolnej oraz biblioteki (Bardo, Przytęk).

Do szkół uczniowie są dowożeni z 10 miejscowości: Bardo, Przytęk, Laskówka, Janowiec, Dzbanów, Brzeźnica, Potworów, Grochowa, Dębowa, Opolnica autobusami szkolnymi.

Praca Zespołu w roku szkolnym 2023/2024

Od 01 września 2023 roku do szkoły uczęszczało 292 uczniów w 15 oddziałach oraz 100 przedszkolaków (4 grupy w Bardzie, 2 w Przytęku). Przez cały rok szkolny nauka w szkole odbywała się w trybie stacjonarnym. W roku 2023/2024 w przedszkolu i szkole podstawowej zatrudnionych było 49 nauczycieli i 26 pracowników administracji i obsługi.

W związku z trudną sytuacją w Ukrainie w naszym zespole edukację rozpoczęło 18 uczniów i 9 przedszkolaków z Ukrainy. W szkole pracowały 3 osoby z Ukrainy (2 pomoce nauczyciela i 1 pomoc kuchenna).

Przedszkole w Bardzie i Przytęku pracowało zgodnie z ustalonym grafikiem:

Przedszkole w Bardzie

czynne w godz. 6.00- 16.00, przerwa w funkcjonowaniu: od 01.08.2024r. do 30.08.2024r. (wszyscy chętni rodzice mogli w tym okresie zapisać dziecko do przedszkola w Przytęku)

Przedszkole w Przytęku:

czynne w godz. 7.00-15.00, przerwa w funkcjonowaniu: od 01.07.2024r. do 31.07.2024r. (wszyscy chętni rodzice mogli w tym okresie zapisać dziecko do przedszkola w Bardzie).

Utrudnienia spowodowane przez powódź z września 2024 roku

W roku szkolnym 2024/2025, w związku z powodzią, od 30 września do końca grudnia 2024 nauka odbywała się w jednym budynku w Przytęku, gdzie prowadzone były zajęcia dla wszystkich dzieci w wieku szkolnym oraz w budynku Domu Wczasów Dziecięcych dla dzieci w wieku przedszkolnym. Do odbudowanej szkoły uczniowie wrócą na inaugurację roku szkolnego 2025/2026.

Doskonalenie zawodowe

System doskonalenia i doksztalcania nauczycieli spowodował, że większość nauczycieli posiada już kwalifikację do nauczania co najmniej dwóch, a nawet trzech przedmiotów, dlatego też pozostali nauczyciele uczestniczyli w krótkich formach doskonalenia zawodowego, takich jak: kursy, warsztaty, konferencje, rady pedagogiczne, szkoleniowe, czy szkolenia e-learning. Efektem podejmowanych działań oraz właściwej polityki kadrowej jest bardzo dobra struktura w zakresie poziomu wykształcenia nauczycieli.

Ze środków na doskonalenie zawodowe finansowane są szkolenia nauczycieli, zakup pomocy dydaktycznych, książek, materiałów szkoleniowych. W szkole opracowany został Plan Doskonalenia Zawodowego. Nauczyciele uczestniczyli w różnych formach doskonalenia, zgodnych z potrzebami szkoły i przedszkola. Szkolenia zewnętrzne odbywały się najczęściej w formie online, były to konferencje, warsztaty i webinary.

Główne formy i tematy doskonalenia:

- szkolenie w zakresie Programu Innowacyjna Szkoła Google;
- doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego;
- konferencja dla nauczycieli „MoTywacja. Nauczyciel, uczeń, rodzic. Jak motywować siebie i innych?;
- ChatGPT - sztuczna inteligencja w szkole wyzwania i korzyści;
- szkolenie w zakresie wdrażania profilaktycznego projektu EduLyke;
- szkolenia UNICEF z zakresu wsparcia psychospołecznego dla nauczycieli;
- szkolenie „Nie tylko ChatGPT. Sztuczna inteligencja w edukacji”

oraz szkolenia w zakresie:

- metodyki nauczania poszczególnych przedmiotów,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej (praca z dzieckiem z autyzmem, depresja, zaburzenia emocjonalne, cyberprzemoc, reagowanie na różne sytuacje trudne).

Podczas rad pedagogicznych nauczyciele dzielili się wiedzą i umiejętnościami uzyskanymi podczas szkoleń.

Ze środków na doskonalenie zawodowe finansowane były szkolenia nauczycieli, szkoleniowe rady oraz materiały szkoleniowe.

W szkole funkcjonowały stałe zespoły nauczycielskie:

- zespół nauczycieli wychowania przedszkolnego,
- zespół nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej
- zespół humanistyczny,
- zespół językowy,
- zespół matematyczno-przyrodniczy,
- zespół do spraw kształcenia specjalnego,
- zespół statutowy.
- zespół ds. promocji (strona www i Facebook, organizacja wydarzeń szkolnych i gminnych)
- oraz zespoły powoływane w zależności od potrzeb.

Zespoły pracowały w oparciu o konstruowane plany pracy. Dwa razy w roku składały dyrektorowi sprawozdania ze swojej pracy, opracowywały wnioski do realizacji.

Egzaminy zewnętrzne

W dniach 14-16 maja 2024r. w budynku szkoły w Przytęku zostały przeprowadzone egzaminy ósmoklasistów, do których przystąpiło 21 uczniów, w tym 6 z Ukrainy.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty (%) – maj 2024				
Liczba piszących egzamin – 15 osób				
Obszar	Szkoła	Powiat	Województwo	Kraj
j. polski	59	50	58	61
matematyka	39	39	49	52
j. angielski	62	55	66	66

Wyniki egzaminów ósmoklasisty (%) – maj 2024				
Liczba piszących egzamin – 6 osób (uczniowie z Ukrainy)				
Obszar	Szkoła	Powiat	Województwo	Kraj
j. polski	61	50	58	61
matematyka	37	39	49	52
j. angielski	55	55	66	66

Przeprowadzone kontrole i ich wyniki:

W roku szkolnym 2023/2024 przeprowadzono następujące kontrole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. KEN w Bardzie:

1. Kuratorium Oświaty we Wrocławiu- Ocena stosowania procedur OKE.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (Ząbkowice Śląskie) - przeprowadzono 3 kontrole: 1 sanitarną i 2 żywności.

Formy pracy wychowawczej, działalności profilaktycznej oraz bezpieczeństwa w szkole:

W szkole podstawowej praca wychowawcza, działalność profilaktyczna i działania w zakresie bezpieczeństwa realizowane były w oparciu o stosowane wewnętrzne akty prawne (m.in. Program wychowawczo-profilaktyczny, Szkolny program przeciwdziałania przemocy i agresji, Standardy ochrony małoletnich). Działania wymienione wyżej realizowane były we współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami, Radą Rodziców. W celu rozwijania samorządności uczniów w szkole działa Samorząd Uczniowski oraz funkcjonuje Szkolne Koło Wolontariatu.

Szkola współpracowała z lokalnymi instytucjami: Kołem Sybiraków, Kołem Kombatantów, Nadleśnictwem Bardo, Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Parafią w Bardzie. Aktywnie współpracowała również z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ząbkowicach Śląskich, Policją, kuratorem sądowym.

Przez cały rok szkolny organizowane były również konsultacje z nauczycielami, specjalistami. Uczniowie realizowali projekty i programy w większości. Podobnie było z organizacją szkolnych konkursów.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym prowadzony był stały nadzór nad uczniami i wdrożone natychmiastowe reagowanie w sytuacjach zagrożenia. Organizowano zebrania z rodzicami. Z uczniami przeprowadzone były na bieżąco pogadanki dotyczące cyber-przemocy.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym opracowano i wdrożono procedury w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony małoletnich. W szkole i przedszkolu psycholog i pedagodzy szkolni udzielali porad oraz wsparcia dzieciom i rodzicom w związku ze zgłaszanymi problemami emocjonalnymi i wychowawczymi.

Realizacja programów i projektów oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych:

W roku szkolnym 2023/2024 Zespół Szkolno – Przedszkolny im. KEN w Bardzie realizował następujące projekty i programy:

- Projekt „Przedszkole marzeń w gminie Bardo”;
- Program Szkolny Klub Sportowy / Federacja Sportu;
- Zajęcia sportowe w ramach UKS KUSY;
- Program „Poznaj Polskę” (wycieczki krajoznawcze);
- Program „Lepsza szkoła” GWO;
- Szklanka mleka;
- Owoce, warzywa w szkole;
- Umiem pływać 2023/2024, Dolnoślązak umie pływać;
- Trzymaj Formę;
- Skąd się biorą produkty ekologiczne;
- Bezpieczny Puchatek;
- Współpraca z Fundacją „Nasza Ziemia” - działania ekologiczne - Sprzątanie Świata;
- #sadziMY;
- Zrób przerwę na czytanie;
- Noc Bibliotek;
- Międzynarodowy Dzień Książki;
- Międzynarodowa Przerwa na Czytanie;
- Międzynarodowy projekt „CZYTAM Z KLASĄ - lekturki spod chmurki”;
- Kasztanki dla hospicjum;

- Szkoła do hymnu;
- WOŚP;
- Jemy zdrowo, kolorowo;
- zbiórka dla schroniska Azyl z Dzierżoniowa;
- Zbieranie nakrętek dla hospicjum;
- Kubusiowi Przyjaciele Natury;
- Program Projektor;
- Laboratorium Przyszłości;
- Program „*Pola Nadziei*”;
- akcja zbiórka nakrętek dla Basi z Barda;
- Europejski Dzień Języków;
- projekt EDU Kleks;
- projekt Ograj matkę;
- projekt Matma 2;
- Program „*Młody patriota*”;
- Dzień liczby Pi;
- Dzień Tabliczki Mnożenia;
- Projekt TO działaj(MY) pod patronatem UNICEF POLSKA;
- Orszak Trzech Króli – współpraca z Fundacją: Nasza Ziemia, Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci, REBA;
- Dzień solidarności z Ukrainą;
- Szkoła z klasą.

Pozyskane środki finansowe zewnętrzne:

- Program „*Przedszkole Marzeń*”- **53 444,29 zł**;
- Program „*Posiłki w szkole*”- **100 000 zł**;
- Program Narodowy Rozwój Czytelnictwa **1 894,50 zł**;
- Darowizny – **371,50 zł**

Zakończenie roku szkolnego dla wszystkich klas zostało zorganizowane w formie stacjonarnej (w Bardzie dla uczniów klas 1-5, w Przytęku- dla uczniów klas 6-8).

X. Opieka społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bardzie realizuje zadania pomocy społecznej współpracując, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje swoje zadania w oparciu o następujące ustawy:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 poz. 901 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 poz. 323)
3. Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 poz 1993 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 poz. 1673)
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 poz. 821 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2021 poz 952 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2021 poz. 1981 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2024 poz. 167)
10. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. (Dz. U. z 2022 poz. 2127)
11. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. 2022 poz. 2687)
12. Ustawa z dnia 16 września 2011r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 poz. 654 z późn. zm.)
13. Innych aktów prawnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w minionym roku realizował zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;

3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
18. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
19. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

**Liczba rodzin korzystających z oferowanych świadczeń przez OPS Bardo w poszczególnych miejscowościach-
zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały**

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość rodzin
1	Bardo	206
2	Brzeźnica	13
3	Dębowina	5
4	Dzbanów	3
5	Grochowa	9
6	Janowiec	5
7	Laskówka	6
8	Opolnica	31
9	Potworów	7
10	Przytęk	38
RAZEM:		323

Ilość osób korzystających ze świadczeń rodzinnych:

Lp	Rodzaj świadczenia rodzinnego	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
1	Zasiłki rodzinne;	953	113 997,00
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych: w tym :	570	54 886,64
3	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka : (1000,00 zł) KRYTERIUM 674,00 Zł/ OSOBA	1	1 000,00
4	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł)	12	4 800,00
5	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193 zł)	18	3 794,00
6	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do lat 5 (90zł)	10	900,00
7	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej lat 5 (110 zł)	79	8 690,00
8	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł)	77	6 179,00
9	Dodatek z tyt. podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania na dojazd do szkoły (69zł)	212	14 275,12
10	Dodatek z tytułu zakwaterowania (113,00 zł)	0	0
11	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95zł)	161	15 249,52
12	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (1000,00 zł) KRYTERIUM 1922,00 Zł/ OSOBA	8	8 000,00
13	Zasiłek pielęgnacyjny (215,84zł)	2406	519 311,00
14	Świadczenie pielęgnacyjne (2458 zł)	392	1 159 277,00
15	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	267	216 528,00
16	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	358	95 501,00
17	Specjalny zasiłek opiekuńczy - 620zł	0	0

18	Składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	0	0
19	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od specjalnego zasiłku opiekuńczego	0	0
20	Fundusz alimentacyjny (nie więcej niż 500,00 zł)	259	123 408,86
21	Zasiłek dla opiekuna 620,00 zł	0	0
22	Składka zdrowotna od zasiłku dla opiekuna	0	0
23	Świadczenie rodzicielskie (1000 zł miesięcznie) bez kryterium	33	30 528,00
24	Świadczenie wychowawcze - koordynacja	24	9 776,62
25	Stypendia szkolne	20	11 608,42

Program Czyste Powietrze

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

W 2024 roku OPS wydał **137** zaświadczeń o dochodach dla osób ubiegających się o podwyższony poziom dofinansowania na potrzeby programu czyste powietrze.

Program Karta Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych lub rodziców, którzy wychowali troje dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej.

W 2024 roku OPS kontynuował realizację programu Karty Dużej Rodziny. Wydano **30** kart tradycyjnych, **32** karty elektroniczne. Unieważniono **1** kartę.

Bon energetyczny

Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. i był świadczeniem pieniężnym dla gospodarstw domowych, których przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Ustawa o bonie energetycznym przewidywała zróżnicowanie stawki bonu energetycznego z podziałem na 4 grupy gospodarstw domowych:

- dla jednoosobowego gospodarstwa domowego – 300zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – 400 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – 500 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – 600 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym

W Gminie Bardo bon energetyczny wypłacono na kwotę **108 408,50 zł** wsparcia udzielono **293** rodzinom.

Refundacja VAT

Warunki, które należałoby spełnić do uzyskania w/w refundacji:

1. Główne źródło ogrzewania w domu musi być zasilane paliwami gazowymi, takimi jak gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, skroplony gaz ziemny, gaz propan butan lub inny rodzaj gazowego paliwa dostarczanego przez sieć gazową.
2. Piec gazowy musi zostać zgłoszony lub wpisany do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).
3. Dochód gospodarstwa domowego nie może przekroczyć określonych limitów:
 - 2100 zł (netto) dla gospodarstwa jednoosobowego,
 - 1500 zł (netto) dla gospodarstwa wieloosobowego.

W gminie Bardo na „dodatek gazowy” w 2024 r. wydatkowano **7 681,46 zł** z pomocy skorzystało **13** rodzin.

Dodatek osłonowy

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierają polskie rodziny. Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwało gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2 100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1 500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzymało 228,80/286 zł przy założeniu że jej dochód nie przekroczył 2 100 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało 343,20/429 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało 486,20/607,75 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało 657,80 zł/ 822,25 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę.

W roku 2024 w gminie Bardo w ramach dodatku osłonowego wypłacono wsparcie w kwocie **123 094,31 zł** dla **241** gospodarstw.

Korpus wsparcia

Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" Moduł II, dzięki któremu możliwe było objęcie seniorów zamieszkujących na terenie Gminy Bardo, tzw. „opieką na odległość” czyli teleopieką. Zakupiono opaski dla **11** podopiecznych z gminy Bardo i całość zadania wyniosła **5 280,00 zł**.

Program Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

Adresatami Programu są:

1. dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

oraz

2. osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo

- traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W gminie Bardo w roku 2024 r. z w/w programu skorzystało **2** dzieci w ilości **720** godzin na kwotę **35 928,00 zł** oraz **7** osób dorosłych w ilości **1 374** godzin na kwotę **68 562,60 zł**.

Pracę świadczyło **3** asystentów.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych przez gminę to **105 204,34 zł**.

Pieczna Zastępcza

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony był jeden asystent rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale

Wsparciem asystenta rodziny w roku 2024 było objętych **10** rodzin, **2** rodziny zakończyło współpracę w tym:

- 1 rodzina zrezygnowała ze współpracy;
- 1 rodzina ze względu na osiągnięcie przez dziecko pełnoletności.

Na koniec roku 2024 r. asystent miał pod opieką **8** rodzin.

Gmina jest zobowiązana do partycypowania w kosztach ponoszonych przez powiat na opiekę i wychowania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W pierwszym roku 10%, w drugim roku 30%, w trzecim i każdym następnym 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka

W roku 2024 przebywało **10** dzieci – koszt wyniósł **80 471,43 zł**

Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił również innych form pomocy w 2024 r.:

OPS Bardo współpracował z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu podczas organizacji wakacyjnego wyjazdu dzieci z gminy Bardo nad morze do miejscowości Jarosławiec. Z tej formy wsparcia skorzystało **5** dzieci. Wyjazd odbywał się w okresie od **22 lipca do 4 sierpnia 2024 r.**

Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał podopiecznych i wszystkich potrzebujących mieszkańców Gminy w załatwieniu i dostarczeniu różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjnego: łóżek, balkoników, wózków dla **30** osób.

W ramach swoich zadań pracownicy Ośrodka świadczą pracę socjalną która jest podstawą działalności naszej jednostki w ramach tej pracy skierowali wnioski o podjęcie stosownych działań do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec **5** osób.

Współpracowali na rzecz osób potrzebujących wsparcia z **Ośrodkiem Leczenia Uzależnień „SANGO”** oraz oddziałami psychiatrycznymi gdzie wsparcie uzyskały osoby wymagające leczeniem stacjonarnego zamkniętego.

Ponadto kierowano rodziny w kryzysie do **Poradni Rodzinnej**. W celu poprawy sytuacji bytowej rodzin współpracowano z **Powiatowym Urzędem Pracy w Ząbkowicach**. W ubiegłym roku w pracy z rodzinami współpracowano z wychowawcami i pedagogami szkół powiatów kłodzkiego i ząbkowickiego, **Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną**, Kuratorami Sądowymi zarówno wydziału rodzinnego jak i dla dorosłych oraz **Policją**.

Udzielano pomocy rodzinom w zorganizowaniu miejsca w **DPS** czy też Domach Opieki.

W gminie Bardo funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny** w którego skład wchodzi przedstawiciele Policji, OPS, Szkoły, Przychodni oraz GKRPA.

W 2024 r. odbyło się **6** spotkań **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej**. Członkowie Zespołu spotykali się regularnie w ramach pracy w grupach diagnostyczno-pomocowych i realizowali zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w **14** rodzinach.

Wobec 7 rodzin procedura NK została zamknięta, w tym 2 z powodu zgonu sprawcy. Natomiast 2 karty przekazano według właściwości (względem zamieszkania ofiary). W chwili obecnej procedura NK jest prowadzona wobec 5 rodzin.

XI. Kultura

1. Informacje ogólne

Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie powstało w 2016 roku z połączenia Centrum Kultury i Promocji oraz Biblioteki Publicznej w Bardzie. Aktualny statut na podstawie którego funkcjonuje CKiB pochodzi z 2022 r. Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie jest jednostką organizacyjną Gminy Bardo, dla której podstawą działalności jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb, aspiracji kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych społeczeństwa, poprzez tworzenie i upowszechnianie różnych dziedzin kulturalno- sportowych, a ponadto prowadzenie bibliotek i promocji turystycznej Gminy Bardo.

Siedzibą CKiB jest Bardo, natomiast instytucja swoją działalność prowadziła w 2024 roku na terenie całej gminy. W zarządzie instytucji było osiem świetlic wiejskich, boisko sportowe, boisko treningowe, korty tenisowe, Punkt Informacji Turystycznej w Bardzie oraz biblioteki w Bardzie i filia Brzeźnicy.

Ważnym elementem w funkcjonowaniu CKiB była nowa wizualizacja marketingowa, która polegała na opracowaniu nowego logotypu i brandingu zewnętrznego.

W ramach prowadzonej działalności można wyróżnić:

- działalność kulturalną,
- działalność amatorskiego ruchu artystycznego (ARA),
- działalność biblioteczną,
- działalność usług rehabilitacyjnych,
- działalność turystyczną.

Dyrektorem jednostki od 1 września 2024 roku jest Jarosław Rudnicki. Jednostka funkcjonuje w budynku przy ulicy Głównej 61 w Bardzie, która na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Bardzie jest formalnie siedzibą CKiB. Zatrudnienie w omawianym okresie (na dzień 31.12.2024 r.) wynosiło 10 etatów.

2. Działalność kulturalna

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalnych były:

- Orszak Trzech Króli
- Finał WOŚP
- Dzień Kobiet
- Jarmark Wielkanocny
- Spotkanie autorskie z Tomaszem Karamonem.
- Dni Barda / Święto Piernika / Noc Świętojańska
- Jarmark Bożonarodzeniowy

W okresie ferii zimowych i letnich wakacji zostały przygotowane zajęcia, wycieczki i warsztaty dla dzieci z terenu Gminy Bardo. Zostały zorganizowane także kolonie w Rewalu, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Dużym wydarzeniem był także styczniowy koncert Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny. Kolejny raz Bardo stało się miejscem, gdzie rozbrzmiewała muzyka organowa w ramach Bardzkiego Lata Organowego. Przygotowana oferta znakomitych wykonawców gromadziła w bardzkiej Bazylice melomanów i konsekwentów sztuki.

W związku z falą powodziową, która przeszła przez Bardo 15 września 2024 roku nie odbyły się Dożynki. Impreza, która miała być powiatowo-gminna i odbyć się w Grochowej została odwołana.

3. Działalność Amatorskiego Ruchu

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez CKiB jest rozwój Amatorskiego Ruchu Artystycznego. Do czerwca 2024 realizowano następujące zajęcia:

- Gimnastyka ogólnorozwojowa dla dzieci
- Zajęcia ceramiczne
- Zajęcia taneczne
- Zespół wokalny dla dzieci i dorosłych
- Zajęcia z robotyki
- Zajęcia z programowania
- Zajęcia plastyczne (w tym dla zaawansowanych)

- Gimnastyka dla seniorów
- Zajęcia z zumbi
- Zajęcia z pływania na basenie
- Zajęcia AQUAaerobik
- Zespół Przełomiacy
- Zajęcia z tenisa ziemnego
- Zajęcia breakdance
- Sensoplastyka
- Zajęcia kulinarne

W powyższych zajęciach uczestniczyło blisko 300 mieszkańców Gminy Bardo. Zajęcia odbywały się cyklicznie i w znakomitej większości były bezpłatne. Koszty organizacji zajęć były pokrywane z budżetu gminy Bardo (CKiB). W miarę możliwości organizacyjnych uczestnicy wyjeżdżali na warsztaty, zawody i wernisaże.

Sytuację ARA mocno zmieniła powódź. Na skutek zniszczeń w miejskiej przychodni pojawiła się konieczność dzierżawy pomieszczeń dla ośrodka zdrowia. Tym samym mocno została ograniczona przestrzeń do działania. Mimo trudności zostały podjęte działania, aby jak najszybciej uruchomić zajęcia dla dzieci i dorosłych. Wróciły zajęcia m.in. z: ceramiki, robotyki, programowania, zajęcia plastyczne, gimnastyka dla seniorów, zajęcia z zumbi, wyjazdy na basen, sensoplastyka czy breakdance. Ważną zmianą było wprowadzenia od 1 października symbolicznych opłat za zajęcia.

4. Działalność Biblioteczna

Biblioteka realizuje swoje działania w Bardzie oraz filii w Brzeźnicy. Stale powiększany księgozbiór (od 1 września do 31 grudnia 2024 roku o blisko 400 egzemplarzy) pozwolił na zwiększenie liczby Czytelników. W Bibliotece organizowane były warsztaty, lekcje biblioteczne, zajęcia wychowawcze oraz różne konkursy.

Biblioteka była także organizatorem Narodowego Czytania i akcji "Cała Polska czyta dzieciom". Pod koniec 2024 roku rozpoczęto przygotowania do procesu informatyzacji Biblioteki. Z pozyskanych środków finansowych wymieniono komputery i kontynuowano proces wprowadzania księgozbioru do systemu.

W kwietniu 2024 roku filia biblioteczna w Brzeźnicy została częściowo wyremontowana. Odnowiono salę czytelniczą, która też służy do organizacji zajęć. Prace kontynuowano na początku 2025 roku i obecnie filia ma nowe, piękniejsze oblicze.

5. Działalność usług rehabilitacyjnych

Zgodnie ze Statutem CKiB w ramach prowadzonej działalności są też usługi rehabilitacyjne. W 2024 roku wszystkie zabiegi były wykonywane komercyjnie, gdyż centrum nie posiada aktywnego kontraktu z NFZ. Zatrudnienie w tym obszarze wynosiło 3 etaty. W ciągu roku wprowadzano różnego rodzaju usprawnienia, aby wynik finansowy tej gałęzi był jak najlepszy. Organizowano w 2024 roku akcje promocyjne i rozwijano profil w mediach społecznościowych.

6. Działalność turystyczna

Jednym z ważniejszych aspektów działalności CKiB jest turystyka. W ubiegłym roku od kwietnia do października prowadzony był Punkt Informacji Turystycznej. Czynny 5 dni w tygodniu, posiadał w swojej ofercie: ulotki, mapy, foldery i inne druki promujące Gminę Bardo i region (materiały bezpłatne). W ofercie były też magnesy, których sprzedaż w ciągu całego roku zamknęła się kwotą ponad 5000 zł. Po powodzi rozpoczęto proces restrukturyzacji IT, która dotyczyć miała zmian wizerunkowych i organizacyjnych.

XII. Sołectwa

1. Fundusz sołecki

W ramach funduszu sołeckiego w Gminie Bardo w roku 2024 poniesiono łącznie **298 251,75 zł**

Zadanie	Kwota
BRZEŹNICA	50 307,69 zł
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Brzeźnica	3 500,00 zł
Zakup ławo-stołów	21 000,00 zł
Organizacja imprez sołeckich	6 807,69 zł
Zakup wyposażenia świetlicy (namioty, ławki i stoły biesiadne)	19 000,00 zł
DĘBOWINA	20 812,39 zł
Zakup lampy solarnej	11 316,00 zł
Zakup koszy zewnętrznych	2 095,92 zł
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Dębowa	4 326,03 zł
Organizacja imprez sołeckich	3 074,44 zł
DZBANÓW	27 114,97 zł
Zakup drzwi wejściowych do remizy OSP Dzbaków	2 500,00 zł
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Dzbaków	999,96 zł
Organizacja imprez sołeckich	5 886,14 zł
Zakup materiałów do remontu świetlicy wiejskiej w Dzbakowie	4 607,66 zł
Zakup materiałów i wyposażenia do świetlicy wiejskiej (sprzęt AGD frytownica i gofrownica oraz artykuły kuchenne)	1 548,21 zł
Zakup materiałów i wyposażenia na boisko – garaż i materiały budowlane	6 000,00 zł
Zakup namiotu promocyjnego	2 073,00 zł
Modernizacja świetlicy wiejskiej – naprawa komina	3 500,00 zł
GROCHOWA	32 576,99 zł
Organizacja imprezy sołeckich	2 980,99 zł
Zakup i dostawa materiałów elektrycznych w zakresie oświetlenia terenu wokół świetlicy w Grochowej	24 596,00 zł
Zagospodarowanie terenów wokół świetlicy wiejskiej w Grochowej	5 000,00 zł
JANOWIEC	21 999,29 zł
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Janowiec	2 745,07 zł
Zakup i montaż dwóch lamp	2 100,00 zł
Organizacja imprezy sołeckich	8 719,13 zł
Zakup doposażenia świetlicy (sprzęt AGD: zakup lodówki, sprzętu kuchennego)	3 994,67 zł
Zakup namiotu promocyjnego i stołu cateringowego	1 734,00 zł
Zakup kamery, akcesoriów i tablic informacyjnych o monitoringu	998,02 zł
Zakup kopuły wspinaczkowej na plac zabaw w Janowcu	1 708,40 zł

LASKÓWKA	22 952,47 zł	
Zakup kosy spalinowej w celu utrzymania zieleni w Sołectwie Laskówka	1 500,00 zł	
Organizacja imprezy sołeckich	2 996,49 zł	
Organizacja wycieczek sołeckich	2 499,00 zł	
Zakup doposażenia świetlicy (zakup namiotu, stołów i ławek biesiadnych oraz zestawu muzycznego - głośnik z mikrofonem)	15 956,98 zł	
OPOLNICA	39 058,46 zł	
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Opolnica	2 998,18 zł	
Organizacja imprezy sołeckich	3 000,00 zł	
Organizacja wycieczek sołeckich	1 500,00 zł	
Zakup materiałów i wyposażenia - PORT w Opolnicy (zakup paneli grzejnych, zakup kostki brukowej, obrzeży i materiałów budowlanych, zakup materiałów malarskich)	13 841,28 zł	
Zakup, dostawa i montaż urządzeń do siłowni zewnętrznych	17 719,00 zł	
POTWORÓW	29 699,33 zł	
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Potworów	1 450,00 zł	
Zakup i montaż radarowego wyświetlacza prędkości w miejscowości Potworów	13 800,00 zł	
Organizacja imprezy sołeckich	5 978,58 zł	
Zakup materiałów na remont wiat	5 979,99 zł	
Zakup doposażenia świetlicy (zakup gofrownicy i artykułów kuchennych)	2 490,76 zł	
PRZYŁĘK	53 730,16 zł	
Zakup 3 luster drogowych	1 992,60 zł	
Remont drogi dojazdowej do posesji Główna 72 C i 72 D	14 895,51 zł	
Zagospodarowanie działki gminnej na cele rekreacyjne (Zakup kostki brukowej szarej, obrzeży szarych, krawężników, kostki brukowej czerwonej, obrzeży grafitowych)	17 990,38 zł	
Utrzymanie zieleni w Sołectwie Przyłęk	3 000,00 zł	
Zakup kamery termowizyjnej dla OSP Przyłęk	10 000,00 zł	
Organizacja imprez sołeckich		5 851,67 zł

XIII. Wrzesień 2024 – powódź

1. Bilans strat

Wrześniowa powódź była przede wszystkim dramatem Mieszkańców Gminy. Ponad **20** rodzin bezpowrotnie straciło swój dach nad głową. Przy współpracy z rządem i władzami województwa oraz przy wsparciu samorządów z całej Polski, osób prywatnych, firm i organizacji pozarządowych Gmina uruchomiła inwestycje i programy mające na celu pomoc poszkodowanym, m.in.: Kartę Pwodziarza czy odbudowę 40 domów i lokali komunalnych dla najbardziej potrzebujących Mieszkańców, w tym przede wszystkim dla poszkodowanych w wyniku powodzi.

Odnotowano również znaczne straty w infrastrukturze sięgające **80 mln** złotych, przy rocznym budżecie rzędu **15 mln**. Specjalnie powołana komisja oszacowała straty w drogach na **36 273 052,37 zł**; budynkach komunalnych **36 622 007,49 zł**; sieciach wodociągowych **676 500,00 pln**; sieciach kanalizacyjnych **434 510,00 pln**; na pozostałej infrastrukturze **6 165 615,39 pln**.

ZAKRES	WARTOŚĆ SZKÓD
DROGI	36 273 052,37
BUDYNKI KOMUNALNE	36 622 007,49
SIEĆ WODOCIĄGOWA I OBIEKTY	676 500,00
SIEĆ KANALIZACYJNA I OBIEKTY	434 510,00
INNE	6 165 615,39
RAZEM	80 171 685,25

źródło: protokół z dn. 20.11.2024 r. Komisji Wojewódzkiej ds. weryfikacji strat w infrastrukturze samorządu terytorialnego spowodowanych przez powódź, która wystąpiła w dniach 14-15.09.2024 r.

wykonane dochody własne 2023 **14 606 481,28**

Powódź zniszczyła całkowicie siedzibę Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie oraz byłego Zakładu Komunalnego w Bardzie, spowodowała znaczne uszkodzenia na infrastrukturze siedziby Centrum Kultury i Biblioteki w Bardzie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Komisji Edukacji Narodowej w Bardzie z Filii w Przytęku - szatnia sportowa oraz boisko, świetlice wiejskie w Opolnicy, Przytęku oraz remiza w Przytęku).



Fot. 16 Zniszczona siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie



Fot. 17 Zniszczona siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie



Fot. 18 Zalany kompleks sportowy w Bardzie



Fot. 19 Zalana siedziba Centrum Kultury i Biblioteki w Bardzie



Fot. 20 Zalana siedziba Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. KEN w Bardzie

Powódź spowodowała znaczne straty również w mieniu prywatnym Mieszkańców Gminy oraz znacznie ograniczyła działalność podmiotów gospodarczych z terenu gminy, zwłaszcza w sektorze turystycznym. W wyniku zalania ośrodka zdrowia, w tymczasowej siedzibie CKiB (dawne Centrum Seniora) dzięki inicjatywie Burmistrz Marty Ptaśińskiej uruchomiono tymczasową placówkę dla pacjentów.

Do końca roku nie były dostępne żadne środki dla przedsiębiorców, w których tranferze gmina mogłaby wspomagać lokalne podmioty. Burmistrz Marta Ptaśińska podjęła rozmowy z innymi samorządami powiatu ząbkowickiego w celu uruchomienia niezależnego wsparcia również dla przedsiębiorców, którzy nie ucierpieli bezpośrednio w powodzi, jednak ich przedsiębiorstwa odnotowały znaczne straty w wyniku ograniczenia ruchu turystycznego na zalanych terenach Dolnego Śląska. W ich wyniku w roku 2025 ma zostać powołana Lokalna Organizacja Turystyczna wspierająca lokalnych przedsiębiorców.

2. Wsparcie samorządów

Jednym z najmocniejszych przejawów solidarności i ofiarności współobywateli była niezwykle cenna pomocy jaką otrzymaliśmy od samorządów z terenu całej Polski. Pierwszym samorządem jaki zareagował i przyszedł z pomocą był samorząd Miasta stołecznego Warszawy. Prezydent Rafał Trzaskowski z gronem ekspertów odwiedził Bardo już w pierwszych dniach po powodzi.



Fot. 21 Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski na ulicach Barda - wrzesień 2024

Oprócz samorządu Warszawy, Gmin Bardo otrzymała wsparcie od:



Białystok



Gmina Ciepłowody



Gmina Dydnia



Gmina Kłoczew



Gmina Szemud



Gmina Tarnowo Podgórne



Łowicz



Stąporków



Gmina
Środa Wielkopolska



Świnoujście



Tarnowskie Góry



Województwo Dolnośląskie



Fot. 22 Prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski w zalanej szkole w Bardzie - wrzesień 2024

3. Odbudowa

Już w pierwszych dniach po przejściu fali powodziowej przystąpiono do szacowania szkód w celu jak najszybszej odbudowy zniszczonej infrastruktury. Oprócz pomocy od samorządów, partnerów, firm i osób prywatnych natychmiastowo uruchomiono pomocowe środki rządowe.

Dzięki wsparciu Banku Gospodartwa Krajowego Gmina Bardo uzyskała dofinansowanie wysokości **19 500 000,00** pln na budowę 40 domów komunalnych dla najbardziej potrzebujących Mieszkańców Gminy, w tym wszystkich, którzy w wyniku powodzi stracili dach nad głową.



40 domów dla Powodzian w Bardzie

Bardo
miasto cudów

Osiedle SŁONECZNA PRZYSTAŃ



Rysunek 1. Domy dla powodzian - wizualizacja



Osiedle SŁONECZNA PRZYSTAŃ 40 domów dla Powodzien w Bardzie

Bardo
miasto cudów



Rysunek 2 Domy dla powodzien - wizualizacja



Osiedle SŁONECZNA PRZYSTAŃ 40 domów dla Powodzien w Bardzie

Bardo
miasto cudów



Rysunek 3 Domy dla powodzien - wizualizacja

Do końca 2024 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Bardzie trwały prace nad dokumentacją niezbędną do pozyskania środków na odbudowę zniszczonej infrastruktury. W ramach ogłoszonego programu Odbudowa+ zgłoszono następujące zadania:

Dofinansowanie na realizację powyższych zadań ma być realizowane w roku 2025 i w latach następnych.

W związku z aktywnym ubieganiem się o środki na odbudowę, Bardo było wielokrotnie odwiedzane przez władze województwa oraz przedstawicieli administracji rządowej. Efektem tych wizyt mają być decyzje o przyznaniu środków na realizację niezbędnych inwestycji.



Fot. 23 Wsparcie rządowe dla Gminy Bardo - pełnomocnik ds powodzi Marcin Kierwiński, wojewoda dolnośląska Anna Żabska, Burmistrz Miasta i Gminy Bardo Marta Ptasińska

Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Bardo za rok 2024 przedstawia szczegółowy obraz działalności gminy, uwzględniając kluczowe aspekty takie jak inwestycje, ochrona środowiska, wsparcie dla mieszkańców, bezpieczeństwo, kultura, sport oraz zarządzanie kryzysowe. Oto jego najważniejsze punkty:

Informacje ogólne

Gmina Bardo, położona w województwie dolnośląskim, obejmuje obszar **73,41 km²** i liczy **4 816** mieszkańców. Gmina składa się z dziewięciu sołectw i jest znana z turystyki oraz rolnictwa, posiadając liczne zabytki architektury i szlaki turystyczne.

Kierowanie i zarządzanie gminą

W 2024 roku nastąpiła zmiana na stanowisku burmistrza – **Marta Ptańska** zastąpiła **Krzysztofa Żegańskiego**. Rada Miejska obradowała poprzez swoje komisje, podejmując łącznie **73** uchwały, w tym najwięcej dotyczących budżetu i wieloletniej prognozy finansowej.

Finanse Gminy Bardo

Planowany budżet na 2024 rok wynosił **65,6 mln** zł dochodów i **70,5** mln zł wydatków. Wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką w wysokości **21,6 mln** zł. Dochody budżetowe zrealizowano w **126%** planu rocznego, a wydatki w **86%**.

Realizacja Programów, Polityk i Strategii

W 2024 roku gmina realizowała programy takie jak opieka nad zwierzętami bezdomnymi, profilaktyka alkoholowa i narkotykowa oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi. W ramach tych programów podejmowano działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.

Środowisko i ekologia

Gmina kontynuowała działania na rzecz ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi. W 2024 roku zebrano łącznie **2 245,08 Mg** odpadów komunalnych, z czego **1 196,66 Mg** stanowiły odpady segregowane.

Infrastruktura drogowa i techniczna

W 2024 roku zrealizowano szereg inwestycji, w tym budowę Bardzkiego Rowerowego Parku Umiejętności, Centrum Turystyki Rowerowej oraz modernizację oczyszczalni ścieków. Przeprowadzono również remonty dróg wewnętrznych i modernizację budynków komunalnych.

Oświata

W gminie funkcjonował Zespół Szkolno-Przedszkolny im. KEN w Bardzie z Filią w Przytęku. W roku szkolnym 2023/2024 do szkoły uczęszczało **292** uczniów i **100** przedszkolaków. W związku z powodzią we wrześniu 2024 roku, nauka odbywała się tymczasowo w innych budynkach.

Opieka społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym świadczenia rodzinne, zasiłki oraz programy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i seniorów. W 2024 roku OPS wydał **137** zaświadczeń o dochodach dla osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu Czyste Powietrze.

Sołectwa

W ramach funduszu sołectkiego w 2024 roku poniesiono łącznie **298 251,75 zł** na różne zadania, w tym utrzymanie zieleni, organizację imprez sołectkich oraz zakup wyposażenia świetlic.

Wrzesień 2024 – powódź

We wrześniu 2024 roku gmina Bardo doświadczyła poważnej powodzi, która spowodowała znaczne zniszczenia infrastruktury. Straty oszacowano na **80,2 mln** zł. Gmina podjęła szybkie działania ratunkowe i ewakuacyjne, a dzięki wsparciu rządu oraz funduszy unijnych, pozyskano środki na odbudowę zniszczonej infrastruktury.

Rok 2024 był dla gminy Bardo okresem intensywnego rozwoju i realizacji wielu ważnych projektów, które przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności gminy. Pomimo wyzwań związanych z powodzią, gmina skutecznie radzi sobie z odbudową i kontynuowała swoje działania na rzecz rozwoju.

